

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	na dom dostavljen:	na dom dostavljen:
celo leto naprej K 24.—	celo leto naprej K 22.—	celo leto naprej K 22.—
pol leta 12.—	pol leta 11.—	pol leta 11.—
četrt leta 6.—	četrt leta 5.50	četrt leta 5.50
na mesec 2.—	na mesec 1.90	na mesec 1.90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5 (v prtilju levo), telefon št. 34.

Izšla v tisk dan sveden izveščen nedelje in praznika.

Inserti veljajo: petstopenjski petstopenjski vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parle in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserti i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25.—	celo leto naprej K 30.—
pol leta 13.—	za Ameriko in vse druge dežele K 35.—
četrt leta 6.50	
na mesec 2.30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Kraljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Naše čete so prodrle do reke Tare.

BOJI S ČRNOGORCI. — MUZLI-MANI IN ALBANSKI POSEGAJO V BOJ.

Dunaj, 15. decembra. (Kor. ur.) Uradno se razglasa:

Jugovzhodno bojišče.

Iz Plevlja prodirajoče avstro-ogrsko čete generala von Kövessa so vzele včeraj tudi črnogorske pozicije južno od Vranjegore v veliki širini. Ena kolona je zasledujoč prodrila do soteske Tare ter razpršila pri Glibačih neki sovražni bataljon. Druge čete so dospelo do Graba. Na višinah neposredno vzhodno od Berana se bore poleg naših oddelkov tudi muzlimani in Albanci proti Črnogorcem. Število včeraj vjetih znaša 340 vojakov in 150 vojni obveznih.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 15. decembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan, dne 15. decembra.

Balkansko bojišče.

Jugozapadno Plevlja je vržen sovražnik čez Taro dalje proti vzhodu pa čez črto Grab - Brodarevo. Več sto mož je bilo vjetih.

Vrhovno armadno vodstvo.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

14. decembra. Angleži in Francozi so vrženi na grško ozemlje nazaj. Naše čete se nahajajo ob grški meji ter so za enkrat zasledovale sovražnika ustavile. Na celi fronti vlada mir. Vzeli smo sovražniku 1234 vjetnikov, med njimi 18 častnikov, 14 topov, 62 municijskih voz, 10 dvovprežnih sanitetnih vozov, ter mnogo drugega vojnega materiala. V naprej bo objavljati generalni štab poročila le kadar bo poročati o važnih operacijah.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

13. decembra. Orijentska armada. Ko so francoske čete 11. decembra odbile vse bolgarske napade so v noči od 11. na 12. in jutraj 12. decembra zopet brez boja pričele umikanje. Navzlic terenskim težočam smo izvrševali umikalno gibanje po predpisu. Vse vojni material je spravljen na varno. Dne 12. decembra smo zasedli črto Gjevčeli - Kilindar.

Francosko poročilo o umikanju ententnih čet.

Solun, 14. decembra. (Kor. ur.) »Agence Havas«: Aliiranci se umikajo po načrtu in v polnem redu. Neki angleški častnik je po bitki poročal, da se je vršil bolgarski napad v sedmih zelo gostih navalih, tako da je bilo na fronti 200 m več tisoč bolgarskih vojakov zbranih. Prvi dan se Angleži vsled pomanjkanja artiljerije niso mogli poslužiti ugodnosti, ki jo je jim nudila gosta sovražna napadalna vrsta, drugi dan pa so prizadejali 75 mm topovi sovražniku strahovite izgube. Francozi so obstreljevali Dedeli ter so strli to vas, v kateri je bilo polno Bolgarov, v prah. Sovražnik se je na to ogibal prebrazu slediti našemu umikanju. Tudi je le s težavo spravljal svojo artiljerijo za seboj. Izgube četverozveznih čet so prav neznatne. Tekom zadnjega tedna so krili aliiranci svoje umikanje na fronti 22 kilometrov, vzeli so ves vojni material seboj ter spravili iz ozemlja ves živež. Dne 12. decembra so se nahajale ententne čete 3 km od grške meje. Dojran je bil popolnoma izprazen. Med tem ko se umikamo na Solun, se izkrcavajo neprestano nova angleška ojačenja. Solun je spremenjen v pravo trdnjavo s številnimi eksponiranimi okoli. Za aprovizacijo skrbi brodogrje, ki štiti pozicijo aliancav ter skrbi, da ostane morje prosto.

Umikanje Francozov, Angležev in Srbov.

Iz Soluna poročajo: Francozi in Angleži so gospodarji mesta, kamor

prihaja s fronte velika množina vojnega materiala. Ententne čete se naglo umikajo; tudi grška armada zapušča ozemlje med Dojranom in Solunom. Četverozveza utrjuje važne točke na grškem ozemlju, da bi krila umikanje svojih čet. Iz srbskih beguncev, ki so dospeli v Solun, organizirajo Francozi nove čete. Nemški, avstrijski, bolgarski in turški podaniki zapuščajo Solun in mesta v grški Makedoniji. O srbski armadi se poroča, da se nahajajo tri njene divizije v okolici Elbasana in Tirane.

Francozi in Angleži v Solunu.

»Secolo« poroča: Dogovor, ki sta ga sklenila generala Sarraill in Pallis, je zadovoljiv. Solunskih utrdb Grki niso prepustili Francozom in Angležem, pač pa so svoje čete iz ozemlja, v katerem se bodo najbrž odigravali boji odpoklicali. Le v Solunu ostane še ena divizija. Čim pa bi centralni zavezniki prekoračili grško mejo, se bo tudi ta divizija umaknila in v Solunu ostane v znak grške suverenosti le en batalion grške pehote. Angleži in Francozi se pritožujejo, da se Grki preveč poslužujejo železnic in s tem ovirajo transporte četverozveze. Ententa je tudi zahtevala, da odidejo iz Soluna konzulati centralnih držav, kar pa je Grška odklonila.

Putniškov trditve.

»Vossische Ztg.« javlja: »Daily Telegraph« poroča iz Rima: Srbski ministri predsednik Pašić je sporočil italijanski vladi, da šteje srbska armada po poročilu generalisima Putnika še 200.000 mož in da bi se dala še za 150.000 mož pomnožiti (!).

Cetinje ogroženo.

Dunajski listi poročajo: »Ruskoje Slovo« pravi, da je Cetinje resno ogroženo. Črnogorci so preložili svoj glavni stan iz Podgorice v Skader. Avstrijski podmorski čolni blokirajo črnogorsko obalo ter onemogočujejo dovoz živeža. V Črni gori vlada veliko pomanjkanje.

Italijani v Valoni.

Budimpešta, 15. decembra. Poroča se iz Bukarešte: Grška poročila naznanjajo, da porabljajo Italijani Valono za svojo operacijsko bazo. Municije in vojnega materiala do-

važajo sem v velikih množinah. Nekaj tednov že grade novo železnico. Za Srbijo se dovažja v Valono mnogo živil.

Novi načrti četverozveze?

Egiptski list »Kairi« poroča, da bo četverozveza najkasneje v enem mesecu zapustila Solun ter izkrcala svoje čete v Siriji, kjer se namerava uspešno braniti proti prodiranju turških in nemških čet.

Bolgarsko sobranje.

Iz Sofije poročajo: Zimsko zasedanje bolgarskega sobranja se bo vršilo od 28. decembra do 4. januarja. Vlada bo podala poročilo o uspehih vojne proti Srbiji, ki so prinesli Bolgariji 50.000 km² novega ozemlja ter bo predložila razne finančne predloge m. dr. vojne kredite za 150 milijonov frankov.

Anglija in Črna gora.

V ponedeljkovi seji poslanske zbornice je rekel lord Cecil na neko vprašanje, da namerava vlada dati Črni gori posojilo, da nakupi živila.

Grška in četverozveza.

CENTRALNE ARMADE NISO PRODRLE NA GRŠKO OZEMLJE.

Atene, 15. decembra. (Kor. ur.) Agence Havas: Uradno sporočilo pravi da je vest, da so vdrla Bolgari na grško ozemlje neresnična, ter izjavlja: Uradni krogi se živahno pečajo s položajem, ki je nastal vsled umikanja četverozveznih čet na grško ozemlje in približanja Bolgarov in Nemcev grški meji. Vlada pazljivo sledi poteku dogodkov ter je pripravljena storiti vse ukrepe, ki bi jih zahtevali najvišji interesi države.

Grška je prepustila četverozvezi vzhodno Makedonijo.

Solun, 15. decembra. (Kor. ur.) Reuter javlja: Umikanje angleško-francoskih čet je sedaj popolnoma po želji zapovednikov končano. Danes prično odhajati grške čete iz ozemlja med Dojranom in Solunom. Večina v Solunu štabiranih grških čet koraka v smeri iz Soroviča v Kozjane. Skoro vsa vzhod-

na Makedonija je prepustena zaveznikom, da svobodno ž njo razpolagajo.

Nevtralni pas med grškimi in bolgarskimi četami.

Iz Sofije se uradno poroča: Bolgarska vlada je predlagala grški vladi, da se naj grške in bolgarske čete umaknejo za 2 km od meje, ker bi se na ta način vsak incident med obema armadama najlažje preprečil. Grška vlada je 15. t. m. odgovorila, da akceptira ta predlog ter da je vojni minister, že naročil grškim oblastem, da se sporazumi o z bolgarskimi častniki glede izvedbe potrebnih ukrepov.

Poročila o prodiranju centralnih armad na grško ozemlje.

Berlinski listi javljajo preko Rotterdama: Po poročilih angleških listov iz Rima so vdrla bolgarske, nemške in avstrijske čete južno Gjevčelov na grško ozemlje. Tudi iz Pariza poročajo, da so prekoračili Bolgari pri Dojranskem jezeru grško mejo. Reuter javlja, da se nahaja med bolgarskimi četami tudi mnogo turških polkov.

»Magdeburgische Zeitung« poroča: Četverozveza je vložila pri grški vladi protest, da pripušča centralnim armadam prekoračenje grške meje.

Predstojajoče vesti so privatne informacije. Iz vojnega časnikarskega stana javljajo v nasprotju z njimi, da je nastala v južni Makedoniji operacijska pavza in da popravljajo Bolgari svoje etapne zveze zlasti od Francozov razdejano vardarsko železnico, kar jim bo v slučaju, da bodo svojo ofenzivo nadaljevali prodiranje znatno olajšalo. Dejstvo je, da so se grške čete iz obmejnega ozemlja umaknile in da se Bolgarom torej ni bati incidentov z njimi, ententna armada se umika, kakor se zdi na črto Kukuš - Jenidže - Vardar.

Razpoloženje v Romuniji.

»Köln. Ztg.« prijavlja poročilo iz Bukarešte, v katerem je rečeno: Misel, da se je romunska politika premenila, ker je Romunija prepo-

LISTEK.

Nekoliko besed o modi.

(Konec.)

V drugi dobi romantike je bilo ravno narobe. Obveljali so visokoskočni čevlji, skoraj bi se lahko reklo škornji. Dama po modi je imela vedno bič v rokah, za psa in za ljubimca, pušila je cigarete tudi v javnih vrtovih, pridvigala krila nepotrebno visoko in govorila tako, da bi še kak dragonec zardel. Soprog takratnega avstrijskega poslanika v Parizu, knezinja Metternich, je tedaj pri zabavi na francoskem cesarskem dvoru nastopila v fijakarskem kostumu in pela strahovito zabeljene kuplete, grofica Castiglione pa je celo nastopala v popolnoma transparentnih kostumih.

Zgodila se je potem velika evolucija, o kateri pa se more govoriti le z rezervo. V modo je prišel »pouf«, to je umetno povečanje tistega dela telesa, kjer ni možgan. »Pouf« v toaleti in Zola v literaturi — to je bila moda, ki je dolgo trajala in zašla v najskrivnejša mesteca po vsem svetu.

Naj še omenim feministični čas. V dobi, ko je bilo žensko gibanje najbolj goreče, je triumfalni sportni kostum. To je bil tudi strašen čas. Obleka je bila prava deklaracija ženske ravnopravnosti: na razmršenih lasih športna čepica, obleka preprosta, brez okraskov, že ne več obleka, ampak halja, čevlji brez peta . . . , o, kakšni časi so to bili.

Primerilo se je tudi že, da so kake posamične osebe premenile vso modo, seveda samo osebe velikega socialnega ugleda. Taki slučaji so zlasti znani iz časa angleškega kralja Edvarda VII., ki velja za pravega provzročitelja sedanje vojne. Dokler je bil Edvard VII. še princ, je bil sploh merodajen za moško obleko, a tudi ko je bil že kralj in precej prileten, je bil vzor elegantnosti. Kar si je on izmislil, to so nosili vsi. Enak vpliv je imela svoje čase francoska vojvodinja de Berry. Ko je bila v cvetu svoje lepote, so bila moderna jako dolga krila, tako da izpod njih še konca čevljička ni bilo videti. Vojvodinja de Berry pa je imela izredno lepe noge in ker je želela, da bi jih svet tudi videl in občudoval, se je uprla veljavni modi in je začela nositi jako kratka krila. Odlični svet je po zgodovinskih sporočilih skoro teden dni strmela nad tako smelostjo, potem pa se je vdal in moda je bila sredi sezone prevržena;

na mesto dolgih kril je vse obleklo kratka krila.

Navedla sem samo nekaj izgledov, kar sem se jih v naglici spomnila. A takih izgledov je dosti in lahko bi bilo o njih spisati celo knjigo.

Moda! S to besedo je dosti več rečeno, kakor si človek navadno misli, in prav umestno bi bilo, če bi se lotil kdo dela in našemu občinstvu pojasnil, da je pravzaprav vse podvrženo modi. Tudi filozofija in politična naziranja so dostikrat samo stvar mode in celo človeška čustva.

Literatura se dolgo časa ni čisto nič zanimala za modo in za žensko toaleto. Zanimala se je samo za duše in za srca in smatrala hišno opravilo in človeško obleko za popolnoma postransko stvar. Ko je pred nekaj meseci izšel roman »Gospa Bovaryjeva« v slovenskem prevodu, sem se najbolj začudila natančnosti, s katero je pisatelj popisal toalete, ne samo na neutrušenih hrepenjenjih propadle Eme Bovaryjeve, nego tudi drugih oseb tega sicer znamenitega, a nič preveč mikavega romana. Iz »Gospa Bovaryjeve« spozna lahko vsakdo prav dobro, kako so se za časa kralja Ludovika Filipa v francoskem provincijalnem mestu oblačili, sploh kako so živeli. Zdaj sem čitala tudi novejši roman Pavla Bourgeta. Ta ugledni romanopisec mi sicer ni simpatičen, a čitala sem

ga vendar, ker velja za enega glavnih reprezentantov na pozitivni verski podlagi stoječih francoskih pisateljev. Prepričala sem se, da je tudi že Pavel Bourget napravil koncesijo novemu času; našla sem v njegovem romanu jako sugestivni popis ženskih toalet.

Naši slovenski pisatelji še ne hodijo po tako nevarnih potih, nego se drže starih tradicij, četudi se radi proglašajo za zgodovinarje svojega časa in njegove nravi. Obleka, hišna oprava itd., to spada sicer tudi v ta okvir, a vpoštevali naši pisatelji tega še niso. No, saj je pa tudi preključeno težko, podati lep popis kake ženske toalete.

Ker v sedanjih časih že ni mogoče govoriti, razpravljati ali pisati o kaki stvari, ne da bi se omenila vojna, se naj še jaz držim te navade. Ta vojni čas je tudi v toaletnem oziru zanimiv. Ravno zadnji čas pišejo listi jako mnogo o tem, kako veselo življenje vlada v gotovih dunajskih in budimpeštanskih krogih. Začetkom vojne je zavladal splošno tak strah, kakor da se je bilo bati, da se svet v najkrajšem času podere, zdaj pa poročajo velikomestni listi nekako triumfujoče, koliko izdajo ljudje za luksus, za juvele in za kozuhovino.

Ta pojav se različno tolmači. Eni vidijo v tem dokaz, da v državi ni samo takih ljudi, ki liš skrbijo, kje

dobe jutri kruh in krompir, ampak tudi mnogo takih, ki imajo na razpolago veliko denarja. Drugi iščejo vsakovrstne psihološke razloge. Morda imajo še najbolj prav tisti, ki trde, da so petični ljudje po 17 mesecev trajajoči vojni postali neobčutljivi in da je človeški egoizem zopet prišel v vsi svoji moči na dan. Na bojiščih umirajo ljudje skoro dan na dan — v ozadiju, kjer poznajo vojno samo iz časopisov, pa se trgajo ljudje za dragocenosti, kozuhovine in luksus-blagu.

Življenje je pač tako, da posveča človek svoji osebi največjo skrb in žrtvuje zanjo največ. Skrb za lastno osebo je pri ženskah najbolj izražena v toaletah. Treba je le na cesti opazovati, s kako neusmiljeno-kritičnimi pogledi ženske druga drugo ogledujejo, kako hitro in natančno zapazijo vsako toaletno posebnost in kako se jim razjasni obraz, če zapazijo kako pomanjkljivost ali neukusnost.

Naj se to nikar slabo ne tolmači. Ženski je prirojeno, da posveča toaleti največjo pazljivost in morda je vendar resnično, kar je pripoznal zelo učen mož svetovne veljave: ženska toaleta je dokaz, na kaki stopinji civilizacije je kaka dežela.

Vida.

vedala ruski armadi prehod in ker zahtuje svojo nevtralnost, je neutemeljena. Politična čustva romunskih politikov se dajo tako-le označiti: Madžare sovražijo, na Bolgare so ljubosumni, Rusije se boje, ljubijo pa latinstvo. Če bi romunsko politiko narekovala čustva, potem je jasno, kaj bi bila Romunska storila že začetkom vojne. Rečena čustva so provzročila, da se Romunska ni držala pogodbe s centralnimi državama.

ma... Besarabije večina romunskih politikov še zastoji ne mara, kaj še da bi jo zavojevala. Nemožnost, vzeti Avstriji romunska ozemlja, strah pred ruskim maščevanjem in nagnjenje za latinstvo brani Romunom, stopiti na našo stran, vpliva pa, da dela Romunska kolikor je mogoče četverozvezi prijazno politiko. Vse delo četverozveze gre na to, preprečiti, da bi se Romunska pridružila centralnim državam.

Vojna z Italijo.

POLOŽAJ NA ITALIJANSKEM BOJIŠČU.

Dunaj, 15. decembra. (Kor. ur.) Uradno se razglša:

Italijansko bojišče.

Položaj je neizpremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

BOJI OB SOČI IN NA TIROL-SKEM.

Napadi Italijanov na našo soško fronto s tisto vehemenco, ki je hotela za vsako ceno predreti fronto, so ponehali. Dne 11. decembra, izvezmiš topovske boje, je bil na vsej primorski fronti skoro popoln mir, samo južno - zapadno Sv. Martina je bila začela napadati neka italijanska infanterijska brigada, ali bila je takoj odbita in je imela velike izgube. Dne 12. decembra so bili boji samo zapadno Gorice, ta dan so izvršili Italijani manjši napad na Oslavje, pa so bili takoj poginjeni nazaj. Dne 13. decembra se je povzpeli sovražnik zopet do nadaljevanja sistematičnega uničevanja goriškega mesta. Po ponesrečenih juriših v masah dne 29. novembra in še enkrat potem, dne 7. decembra, so boji ponehali v svoji ljutosti, kar kaže, da je bilo pač treba zbornici nekaj pokazati, vsaj veliko ofenzivo, juriše v masah, ki naj bi prinesli kako veselo poročilo o kaki zmagi, ali zmagi ni bilo, ofenziva je ostala brezuspešna. Ali če ni tu, pa naj bo kaj na Tirolskem, si je mislil Cadorna in poročila nam pravijo, da se trudijo Italijani na južnem Tirolskem, kjer sije solnce in ni zime, priti do kakih uspehov. Ali njihovi poskusi v Judikariji so bili slabši že 11. decembra, dne 12. decembra je bilo artiljerijsko delovanje Italijanov proti utrjenemu prostoru Lardaro, kakor tudi proti našim pozicijam pri Rivi in Roveretu živahnije, prodirati je skušala tudi italijanska infanterija in napasti naše pozicije na vzhodnem bregu Chiese. Tudi na Col di Lano so leteli italijanski izstrelki in z vzhodnega pobočja so pomedle granate skoro ves sneg. Ali hočejo s temi tirolskimi napadi le demonstrirati, ali hočejo tam doseči kaj, kar jim naši branitelji ob Soči sproti preprečijo. Ali gotovo je to - le: Ako se ni posrečilo Italijanom po šestmesečnih bojih z velikanskimi žrtvami premagati ob Soči, toliko manj bodo mogli zmagati naše gorske velikanke na Tirolskem.

Italijani izpraznili Tobruk.

Švicarski listi poročajo, da so Italijani izpraznili kraj Tobruk v Libiji.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Skandali pri armadnih dobavah so vedno večji. Aretirali so tudi intendančnega polkovnika Pasquatto v Veroni.

Na letališču Taliedo pri Milanu je padel na tla neki dvokrovnik, ker se je motor pokvaril. Aparat je uničen, zrakoplovca mrtva.

Preko Lugana poročajo: Aretiranih je bilo mnogo socializmov, ker so ponoči nalepljali plakate, ki so pozivali vlado, naj sklene mir.

Italijanska cenzura črta vsa poročila o dveh hudih slučajih v italijanskem parlamentu, ko so se poslanci sprijeli in pretepali.

Število med vojno odstavljenih generalov znaša sedaj 51. Zadnji v listi so: Lisi, Foderaro in del Re.

Preko Lugana poročajo, da je Italija rekvirirala šest v Sirakuzi vsidranih nemških parnikov.

Prevoznina na ladjah je neizmerno narasla, tako da lastnik ladje s samo jedno vožnjo v La Plata zasluži s prevoznino toliko, kolikor je vredna njegova ladja.

Prejšnji italijanski ministrski predsednik Luzzatti je težko obolel. V gorenji Italiji je radi pomanjkanja premoga ustavljen železniški promet na 42. progah.

Italija in Nemčija.

Budimpešta, 15. decembra. »Esti Ussag« poroča iz Turina: Zunanji minister Sonnino je izjavil na vprašanje več poslancev, da Italija

napove vojno Nemčiji, ali tačas napoved še ni umestna.

En dan na doberdopski planoti.

Kratka orientacija: na desnem krilu se nahaja sovražnik 300 metrov od nas, na levem 25 do 30. Pazite! Stisnemo si roke. »Servus« in zamenjani tovariši izgine v noči. Nahajamo se v poziciji, ki je najbolj eksponirana točka naše obrambne črte. Še enkrat pregledamo pozicijo, potem se umaknemo za pozicijo v dolino, kjer so varna zavetja. Naša kompanija prebije noč mirno, le italijanske vedete s svojim ognjem, ki včasih pobrzi, moti nočno tišino. To je ogenj iz strahu. Nekako hitro nastopi jutro. Solnce. Sedaj moremo ogledati si svoje pozicije. Doli v dolini se nahaja sovražnik. Sovražnik krija pa so komaj 30 metrov pred našimi ovirami. Ne vidi se, da bi se sovražnik gibal, ali kdor stegne svojo glavo malo ven, temu pribrijo projektili hitro okoli nje. Postavili so Italijani strelce, ki merijo na vsakega posameznega. Naša krija so zavarovana z vrečami peska, s travertami proti ognju z boka. Solnce žge. Okoli 10. ure nekaj zažumi v zraku, brenči sovražni aeroplan. Leti nad našo pozicijo, jo obkroži dvakrat potem naglo odhiti. Vemo, kaj pomeni to. In res, okoli 11. ure pribrenčijo najprvo šrapneli, da sovražnik poišče prostor, kam bo streljal, potem na treska granata za granato za našo pozicijo in v našo pozicijo. Kamenja, kakor bi padal dež. Stražna godba svira po zraku. Naši vrli mladeniči jo poslušajo pritisnjeni na krija. In po vsaki granati padejo številni šrapneli, kakor da bi hoteli izpopolniti učinek. Sovražnik strelja z najtežjimi kalibri, z 24 in 28 cm močnarji. Dokler traja bombardiranje, ranilcem ni mogoče pomagati. Ali vrl naš vojak zna trpeti in počakati. Bombardiranje traja brez presledka do 6. ure zvečer. Potem nastopi mir. Z vso naglico se pomaga ranilcem, ta in oni je izdihnil. Mestoma prične pokati puške. To so strelji italijanskih patrulj, ki se plazijo blizu da bi izvedele, ali je pozicija končno izpraznjena, ali še živi kedo po teh peklenških urah. Malo minut traja to streljanje, potem mir. Nato začne zopet peklenški koncert, granata za granato, vedno z večjo besnostjo, kakor da bi sovražniku ne bilo prav, da kedo izmed nas še živi. Dve uri traja to. Nastopi tema. Sovražni artiljerijski ogenj polema, vtišne. Vsek moč stoji na svojem mestu, puško pripravljeno, strojne puške na mestu. Vsek sluti, da zdaj bo nekaj. Vse je mirno, tiho. Pri sovražniku začnemo ropot. Krik »Avanti, coraggio, evviva Savoia, ura!« Masa heralderov skoči iz svojih kritij, trideset korakov pred našimi kritji, in zapodijo se na nas. Dve sekundi je tiho pri nas, na to so že pri naših žičnih ovirah, novele »ogreni!« in kar nakrat poči na vse črte. Smrt in pogubo pošilja sovražniku ti strelji. Sovražnik postoji trenutek, preplašen je, pade na tla, na to beži vse v veliki paniki v strelske tarke, srečen kdor se more še skriti. V dvasetih minutah je odbit sovražni napad, katerega je pripravljalo devet artiljerijsko streljanje. Vse polno italijanskih trupel visi na naših žičah in celo noč se čuje stokanje težko ranjenih.

To je eden dan iz življenja borilcev ob Soči, eden dan, ki na se ponavlja stokrat, in le oni, ki je take dneve sam preživel, ve ceniti tiho junaštvo naših junakov ob Soči.

Boj v zraku na soški fronti.

Iz vojnoporočevalskega stana 14. decembra. (Kor. ur.)

Ena izmed najvažnejših in najnevarnejših nalog letalcev nad bojnim poljem, je napad na sovražne zrakoplove, da se jim prepreči rekonosciranje in metanje bomb. Soška fronta je bila pred kratkim zopet pozorišče takega zračnega boja, ki je bil pričet z naše strani s pose-

no rezkostjo in ki se je odigral v višini 2000 metrov nad zemljo ter se končal z uničenjem italijanskega letalskega aparata.

Ravno ko se je dne 25. novembra ob 2. popoldne eden naših dvokrovnikov s pilotom in opazovalcem odpravil na poizvedovalni polet, je bilo naznanjeno, da se je pojavil nad Gorico neki tuj letalec. Takoj se je dvignil oficirski vojni pilot z enim naših bojnih enokrovnikov, ki so zgrajeni nalašč za boj v zraku, in je plul naravnost na sovražni aparat. Vojni pilot pripoveduje o boju, ki se je nato razvil, nastopno: »Dosegel sem italijanskega letalca v približni višini okoli 2000 metrov nad Šempasom in sem ga pričel na čisto kratko distanco, 200 ali 300 metrov, obstreljevati. Že po par streljih iz strojne puške, sem opazil, da se je začel sovražni aparat močno kaditi. Sovražnik je poskušal s hitrim obračanjem, s hitrim odletanjem in manevri vseh vrst, odtegniti se mojemu ognju, toda jaz nisem odnehal. Ko sem oddal na ta način okoli 300 strelj, je izginil sovražni aparat nena doma v globino. Tako hitro je šel nizdol, da ga momentano nisem videl. Da dobim boljši razgled, sem napravil velik lok in zopet sem zagledal italijansko letalo, ki se je trudilo blizu zemlje, očividno brez letalske moči, dospeti do lastne črte. Ker sem mogel biti prepričan, da je sovražni letalec, padajoč sestreljen v globčino, nesposoben za boj, sem se vrnil na naše letališče in tam pristal.«

Pilot že omenjenega, tik pred bojnim enokrovnikom se vzpelega avstro - ograde dvokrovnika, je opazoval iz majhne daljave zračni boj in poročal o njem: »Ko smo se dvignili pri svojem poizvedovalnem vzletu na približno višino 2000 metrov, se nam je približal neki italijanski aparat, in sicer tipa Farman, do 500 korakov. Iz strojne puške je bilo oddanih nanj okoli 30 strelj, nakar sem moral nehate, ker se je strojna puška ustavila. V istem trenutku sem že videl, kako se je približal naš bojni enokrovnik sovražnemu aparatu na čisto kratko distanco in začel nanj ljuto streljati, kar mi je pričalo bliskanje strelj iz njegove strojne puške. Takoj nato se je začelo italijansko letalo močno

kaditi in se je spustilo kar naenkrat horizontalno nizdol. Gotovo da ni bil to preudarjen let v globčino, marveč več ali manj ljut padec, pri katerem se je zdelo, da je letalni stroj brez voditelja.«

Opise obeh letalcev je potrdilo poročilo artiljerijskega poveljnika, katero pravi, da je isto uro neko italijansko letalo tipa Farman padalo na tla in da je je takoj artiljerija ljuto obstreljevala in uničila.

Razmere ozemlja na naši bojni fronti proti Italiji pripravljajo našim letalcem na poizvedovanju naloge, katere se mora pristevati med najtežje cele svetovne vojne. Visoke Alpe jih silijo, opazovati iz popolnoma novih višin. Razven visokih gor, povprečno 3000 metrov, je treba računati še s sovražno artiljerijo v pozicijah nad 2000 metrov in infanterijskih oddelkov ter oddelkov strojnih pušk na najvišjih vrhovih. V normalnih razmerah, kakršne so na primer na soški fronti, se vrši opazovalna služba iz višine 1500 do 2000 metrov. Ako se računa ista višina k poletom čez Alpe, se dobi povprečna letalska višina okoli 5000 metrov. Ker pa piloti ne letajo vedno v taki višini, marveč se morajo spuščati nižje, so izpostavljeni vedni nevarnosti. Take terenske razmere zahtevajo zanesljivo delovanje motorja. Doline so spodaj široke komaj 200 metrov in pokrite z gozdovi, planot ni; spustiti se na tla, je nemogoče, torej le v bolj širokih dolinah. Pridejo oblaki in megle, nevarno je iz višine 4000 metrov spustiti se skozi oblake, da se ne zadene na kako skalovje. Že v oktobru je bilo mraza, da je znašala diferenca v temperaturi v višinah in na tleh 31 stopinj, v novembru je temperatura še znatno padla in se je vedno bližala minimumu 37 stopinj. Različna gorkota solnca, vrvenje v zraku, pritisk zraka, ovirajo vzdig in poizvedovalno delo. Raditega se ni upal dolejš se noben italijanski letalec čez pravo gorovje in najbrže se tudi ne bo upal, ako Italijani popolnoma ne spremenijo svoje navade, da poizvedujejo čez fronto samo tako daleč, da se lahko v sili spuste na tla še z svojimi črtami. Takih razmer, v kakršnih delujejo naši letalci v Alpah, ni na nobenem drugem bojišču svetovne vojne.

Vojna z Rusijo.

POLOŽAJ NA RUSKEM BOJIŠČU.

Dunaj, 15. decembra. (Kor. ur.) Uradno razglšajo:

Rusko bojišče.

Nobenih posebnih dogodkov. Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 15. decembra. (Kor. ur.) Wolfiov urad poroča: Veliki glavni stan, dne 15. decembra.

Vzhodno bojišče.

Nič novega. Vrhovno armadno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

13. decembra. Na zapadni fronti nobenih bistvenih izprememb. Zapadno od Boginskega jezera so naše čete vdrlje v Vojnuni ter vrgle pol nemške stotnije v bajonetnem boju iz vasi. Vjeli smo enega častnika in nekaj vojakov z eno strojno puško v bajonetnem boju iz vasi.

Za rusko fronto.

Iz Črnovic: Neki begunec opisuje razmere, ki vladajo med Rusi v tarnopolnem okraju. Ves okraj je prenapolnjen z vojaškimi taborišči in bolnišnicami. Vojške oblasti delajo mrzlično, grade železnice in ceste v Volinijo in Besarabijo ter trebijo gozdove. Nad 20.000 rekrutov so tudi že pripeljali tja in jih izvežbali. Na tisoče beguncev in takih, ki so jih tirali s seboj prenočuje v borihih barakah v gozdovih.

Dne 28. novembra je inspiciral čete neki general, najbrže Kuropatkin, prinesel carjev pozdrav ter izjavil, da je car globoko užalosten vsled usode ruskega naroda ter zahteva, da vojniki zbero vse sile, da pribore zmago. Veliki dogodki se pripravljajo, kako se bodo ti končali, od tega je odvisna čast ali sramota Rusije. Brdiko občiti car izdajstvo lastnih zaveznikov. Zato morajo žrtvovati ruske čete vse svoje zadnje moči, da premagajo usodo.

DROBNE VESTI IZ RUSIJE.

Črnogorski vojni minister Martinović, ki se je mudil 4 mesece v

Rusiji in se sedaj vrača, pravi, da Rusija ni bila pripravljena na vojno. Sedaj se je vse izpremenilo. Ruske tovarne za municijo delajo dan in noč in v kratkem bo imela Rusija v fronti 4 milijone dobro oboroženih mož, s katerimi bo pričela ofenzivo. Preko Švice poročajo, da vlada v Rusiji velika nervoznost. Notranji položaj je naravnost obupen. Tudi finančni položaj je kritičen. Samo obresti za dosedanja posojila račun Rusija za leto 1916 znesek 5428 milijonov rubljev, torej napram letu 1915 za 34% več. Anglija je pripravljena, dati Rusiji novo posojilo, zahteva pa od nje primerno vsoto v zlatu. Zato bo ruska državna banka poslala v kratkem za 400 milijonov zlata v London.

Neuspeh ruskega posojila.

»Birževija Vjedomosti« poročajo, da je bilo na novo notranje vojno posojilo pri državni banki in rentnih podružnicah podpisanih v celem 150 milijonov rubljev.

Program ruskih reakcionarcev.

Ministrski predsednik Goremykin se je izjavil pripravljenega sprejeti odposlanstvo v Petrogradu zborujočih monarhičnih skupin, ki zahtevajo od carja in vlade preklic manifestu z dne 17. oktobra 1905, to je odpravo dume in državnega zbora. V svoji spomenici bodo baje predlagali še to-le:

1. Po letu 1870 za ruske državljane sprejete Nemce je smatrati kot sovražne inozemce.
2. Nemška zemljiška posest naj bo v vsej Rusiji brezpravna.
3. Menonitom in drugim sektam je odvzeti pravica do zemljiške posesti.
4. Židovsko - nemškimi bankam je odtegniti državni kredit.
5. Finska se mora porušiti, ukrajinsko gibanje energično udušiti.

Memorandum zahteva »kabinet dejanja«. Podpisala sta to spomenico med drugimi tudi bivša ministra Maklakovi in Ščeglovitovi.

Kongres pravih ruskih ljudi.

»Rječ« poroča: Kongres pravih ruskih ljudi je sklenil izjavo, da je slabši notranji položaj Rusije, premoč vpliva revolucionarnih nerusov, težkoča boja na dve fronti, namreč proti zunanemu in proti notranjim

sovražnikom kriva, da se kažejo znamenja vstajajoče revolucije, proti kateri priporoča kongres najstrožje korake. Razpravljati o draginji, je bilo kongresu prepovedano. Člani kongresa so zahtevali od ministrskega predsednika, da dume ne skliče.

Finski deželni zbor in дума.

»Berlingske Tidende« poroča, da praviho finski listi, da se finski deželni zbor in ruska дума ne bosta sestali.

ZAPADNO BOJISCE.

NEUSPEHI ANGLEŠKIH AEROPLANSKIH FLOTILJ.

Berlin, 15. decembra. (Kor. ur.) Wolfiov urad poroča: Veliki glavni stan, dne 15. decembra.

Zapadno bojišče.

Na fronti se ni zgodilo ničesar posebno važnega.

Naši letalci so napadli, kakor so konstatirali, uspešno angleški parnik, ki je 12. decembra nasedel na višini Panne. Sovražnik, ki je poslal več zračnih flotilj nad Bapaume, Peronne, proti Lotaringiji in nad Mühlheim (na Badenskem) je izgubil v zračnem boju ozir. vsled ognja naših obrambnih topov 4 letala med njimi velik aeroplan z 2 motorjema.

Vrhovno armadno vodstvo.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

13. decembra popoldne. Nemci so razstrelili v Champagni, južno od vrha Le Mesnil, neko mino pred enim naših strelskih jarkov. Mi smo luknjo, ki je nastala, zasedli. Z ostale fronte ničesar poročati.

13. decembra zvečer. Prav živahno delovanje artiljerije v Artoisu, jugo - zapadno Beauraina (kjer smo razdejali neki nemški okop), severno od Aisne in v Champagni v bližini vrha Le Mesnil. V Saint Mihielu so naše baterije resno poškodovale edini nemški most, ki ga je narasla Maasa še pustila. Pri Saint Marie, severno od Mihiela, so napravili naši strelji mnogo škode na neki nemški stražnici. Nova poročila očitno pravijo, da je imelo naše predčerašnje obstreljevanje lesa Bouchota (Haute Meuse) izborne učinke. Streljanje v nemških strelskih jarkih je popolnoma utihnilo, jarki so zasuti in več strojnih pušk je uničenih.

Belgijsko poročilo.

13. decembra. Noč je potekla na fronti mirno. Danes so naše baterije uspešno obstreljevale razne sovražne baterije in čete ter nemško taborišče pri Kepu.

Pravice francoskega vrhovnega poveljništva.

V francoski zbornici je med obravnavanjem zakonskega načrta o otvoritvi začasnih kreditov za prvo četrtletje 1916 in o pooblaščenju, pobirati v tem času davke, nenadno zahteval poslanec Accambray, da se proglasi zbornica za tajni komite, da vpraša vlado o pravicah vrhovnega poveljništva. Ministrski predsednik Briand ni bil navzoč, zato je protestiral proti temu finančni minister Ribot. Predlog je bil nato s 327 glasovi proti 154 glasovom odklonjen.

Lord Derby, kandidat za ministrskega predsednika.

Na nekem zborovanju poslanec sta prišla lorda Curzon in Beresford v svojih govorih do zaključka, da je podaljšanje zasedanja parlamenta za eno leto predolgo. Sklenili so, predlagati podaljšanje za 6 mesecev. »Daily News« pravijo, da proslavljajo nekateri sedaj lorda Derbyja kot junaka in ga hočejo napraviti za ministrskega predsednika.

Izpremembe v angleški generaliteti.

Ministrski predsednik Asquith je odgovoril na tozadevno vprašanje, da se bodo izvršile v angleški admiraliteti razne izpremembe, ki pa niso v zvezi z imenovanjem Joffra za vrhovnega poveljnika.

Novačenje na Angleškem.

Angleški listi pravijo, da je nabral lord Derby skoro 2 milijona novincev. Zadnje dni preteklega tedna se je priglasilo 105.000 mož. Ministrski predsednik Asquith bo poročal v četrtki v poslanski zbornici o izidu novačenja ter obenem predložil predlogo za pomnožitev vojske za 1 milijon.

Za četrti milijon angleških vojakov.

London, 14. decembra. (Reuterjev urad.) V poslanski zbornici je bila v drugem branju sprejeta predloga, s katero se zakonodajna perijoda sedanega parlamenta podaljša. Nadalje je zahtevala angleška vlada

dopolnilni kredit za nadaljnji milijon vojakov, s čimer bi dosegla angleška armada 4 milijone mož.

Splošna obrambna dolžnost na Angleškem.

Iz Bazla poročajo: V Bernu in drugih švicarskih mestih živeči Angleži v obrambni starosti so dobili od svojih konzulatov naročilo, da naj se pripravijo na odpotovanje. Iz tega je razvidno, da je na Angleškem neposredno pričakovati vpolnjenja na podlagi splošne obrambne dolžnosti.

21.205 vojnih vjetnikov na Angleškem.

V zbornici je povedal parlamentski podtajnik Tennant, da bo prevzel general Smith - Dorrien poveljništvo nad četami v vzhodni Afriki. Tennant je izjavil nadalje, da se nahaja sedaj na Angleškem 21.205 vojnih vjetnikov, ki so jih poslale angleške čete.

Anglija in nevtralne države.

Asquith je izjavil na razna vprašanja, da pogodbe z nevtralnimi državami ne pomenijo izpremembe angleške politike in priznanja vlade, da naj se blokada ne izvede.

Uvodnik »Daily Newsa« pravi: Anglija ne sme delati sile nevtralnimi državam: Švedski, Holandski in Danski, če jih noče vreči sovražniku v naročje ter sama sebi vzeti moralno in materialno podporo.

Socijalni demokratje na Nemškem.

Med socijalnodemokratskimi državnimi poslanci je manjšina, ki šteje 33 članov in o kateri se poroča, da se bo najbrž ločila od večine. Diference obstoje že dlje časa in so se poostrele zaradi govora poslanca Scheidemanna pri razpravi o mirovni pogodbi. Vodja manjšine, Haase, je že v drž. zboru na koncu rečene razprave izjavil, da se ne strinja s tem, kar je povedal Scheidemann. Težji izjavi se je pridružil v »Leipziger Volkszeitung« še 32 drugih poslancev. Večina teh se v drž. zboru 21. marca ni udeležila glasovanja o drž. gospodarstvu niti 20. avgusta glasovanja o tretjem vojnem posojilu.

Boji na morju.

Pomorska bitka v Severnem morju?

Na zapadno - friziškem otoku Vlieland so slišali dne 14. decembra v jutranjih urah silno grmenje topov s severo - zapadne smeri.

Delo nemških podmorskih čolnov.

Iz Ženeve poročajo: Šef francoske mornarice protestira proti izvajanju bivšega mornariškega ministra Lanessana, ker ta podcenjuje delovanje sovražnih podmorskih čolnov. Zlasti avstro - ogrski brodovje je sedaj nevarno, ker ima poleg nekdanjih svojih podmorskih čolnov, sedaj še nove, ki bodo delali brodovjem četverozveze najbrže še mnogo preglavice.

Neuspeh angleških podmorskih čolnov.

Iz Berlina poročajo: Angleško poročilo z dne 2. decembra govori o sistematičnem nadziranju nevtralnega plovstva na južnem izhodu Sunda in pravi, da je nemško vojno brodovje neomejeno gospodar v Vzhodnem morju. Sedaj pišejo »Times« o gospodstvu podmorskih čolnov: Priznati je, da so imela naša prizadevanja v Vzhodnem morju le začasen in delen uspeh. Pridobitev leži manj na materialnem, kakor na moralnem polju. »Daily News« z dne 6. decembra dostavlja še, da je pričakovati, da bo v kratkem led zelo otežkočil delovanje angleških podmorskih čolnov v Vzhodnem morju in Botniškem zalivu. Tako torej priznava Anglija manjvrednost svojih podmorskih čolnov, dočim so nemški in avstro - ogrski podmorski čolni doslej potopili 508 ladij z 917.819 tonami.

Dve angleški križarki se potopili.

»Lokalanzeiger« poroča iz Aten: Iz Mitlen poročajo, da sta se potopili nekaj morskih milj od otoka dve angleški križarki, ki sta tam patrulirali. Zadel sta ob mine in se z moštvom vred potopili.

Potopljen parnik.

Angleški parnik »Orteric« (6536 ton) je bil potopljen. Moštvo se je rešilo, 2 Kitajca sta bila ubita, 3 Kitajci težko ranjeni.

TURŠKA VOJNA.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 14. decembra. (Kor. urad.) »Agence tel. Milli«: Glavni stan poroča: Fronta v Iraku: Pri Kut - el - Amari delovanje sovražne artiljerije vsled našega krepkega odgovaranja od dne do dne

bolj pojema. S posrečenimi napadi so prišle naše čete prav blizu do važne sovražne pozicije. — Fronta v Kavkaziji: Razen o praskah prednjih straž ni poročati nič pomembnega. — Dardanelska fronta: Naša artiljerija je uspešno obstreljevala sovražne pozicije pri Anaforiti in njegove ladje v pristanišču Kemikli ter jih prisilile, da so se odstranile. Ariburnu: Precej silni bombni boji in od časa do časa artiljerijski dvoboj. Sedilbar: V noči na 13. december je metal sovražnik proti našemu desnemu in levemu krilu bombe in torpede. Naša artiljerija je storila, da je neka sovražna baterija utihnila. Dne 13. decembra so obmetali naše strelske järke s številnimi bombami. Naša artiljerija je metalece bomb uspešno obstreljevala ter razdejala neko sovražno utrjeno hišo in dva mosta čez potok Kereviz.

Konec dardanelske akcije?

V francoskem glavnem stanu se je baje sestal nov vojni svet, ki bo razmotrival vprašanje, ali naj se akcija ob Dardanelah nadaljuje, ali opusti. Odločitev še ni padla.

Utrjevanje Sueškega prekopa.

»Kölnische Volksztg.« je dobila poročila iz Kaira od nekega svedoka, ki se je peljal skozi Sueški prekop. Glasom njegovega poročila dela na obeh straneh Sueškega prekopa več stotisoč domačin in indijskih vojakov strelske järke v 6 in 7 zaporednih črtah. Zlasti mnogo pozornosti posvečajo zapadni strani kanala, ki jo posebno močno utrjujejo. Celo vrsto mest so pretvorili v močne trdnjave. Na vzhodni strani grade velike naprave, da morejo poplaviti obširne pokrajine. Mnogo topničark leži v kanalu na več točkah zasidranih. Angleški častniki pravijo, da je v Egiptu zbranih 240.000 mož. V Aleksandriji izkrcavajo skoraj vsak dan angleške čete.

Plovba v Sueškem prekopu.

Rotterdamski »Courant« poroča, da so sklenile nizozemske paroplovne družbe, ker je vedno težje dobiti na potu skozi Sueški prekop premoga, voziti pošto okrog Južne Afrike. Amsterdamski »Handelsblad« izve k temu, da bodo poštni parniki slej kot prej vozili po stari poti, samo nekaj tovornih parnikov bo vozilo okrog Afrike.

Angleški poraz ob Tigrisu.

Iz Londona poročajo, da je angleški poraz ob Tigrisu poglavito zakrivila zmota polizvedovanja. Townsend ni imel nobenih zanesljivih poročil, da so dobili Turki močna ojačenja regularnih čet in artiljerije. Ko so spoznali zmoto, je bilo že prepozno. Angleške čete so se morale umakniti iz pripravljenih pozicij, verjetno pa je, da se bodo morali Angleži umakati še naprej proti morju, kjer se bo morala ekspedicijska armada reorganizirati, nakar se bo vojna obnovila. Najbrže bo general Townsend odpoklican. Ta neuspeh angleškega orožja je tem bolj obžalovanja vreden, ker neposredno tangira tudi ruske interese. Zlasti v Perziji so napravili dogodki ob Tigrisu velik vtis. Perzijska plemena je treba strogo nadzorovati, ker so se izkazala skozinkoz nezanesljiva. Začetkom vojne so bila na strani Angležev, pred odločilno bitko pa so se pridružila sovražniku.

Državni tajnik za Indijo Chamberlain je prebral v zbornici brzojavko generala Townshenda, ki poroča, da se je vršil 12. t. m. na severni fronti živahen boj, da pa Turki na tem delu fronte niso skušali prodirati. Močni napadi v neki vasi na desnem bregu reke so bili odbiti. Dne 13. t. m. je bilo vse mirno. Ojačenja, ki prihajajo redoma, pošiljajo Angleži ob reki navzgor.

Ruski poraz v Perziji.

»Lokalanzeiger« poroča iz Haaga: Iz Perzije poročajo, da so Perziji v nekem silnem boju z Rusi v Kermadži in Bamadanu zmagali. Rusi so imeli nad 500 mrtvih in ravno toliko ranjenih. Perzijski plen je bil tudi velik, vjeli so 300 kozakov ter vplenili med drugim 2 strojni puški.

Naraščajoča vojna sila Turčije.

»Temps« piše v svoji zadnji številki: Turčija bo v kratkem razpolagala z vojno silo 2 milijonov mož ter takoj nato pričela s splošno ofenzivo. To ofenzivo je neposredno pričakovati, zlasti ker je v Turčijo že dospelo zadostno število nemških in avstro - ogrskih težkih topov. Sedaj šele se bo pričelo delovanje Turčije s polno močjo.

Predumji Turčiji.

Iz Carigrada poročajo: Zbornica je odobrila dne 1. maja 1915, oziroma 20. aprila 1915 z avstro - ogrsko in nemško vlado sklenjene pogodbe glede predumov Turčiji v

znesku 47.250.000 kron v zlatu, oziroma 80 milijonov mark.

Zaprta Indija.

Holandski listi poročajo, da je izdala angleška vlada splošno prepoved, da se inozemci ne smejo izkrcati v pristaniščih indijskega cesarstva. Izključeni so tudi Japonci.

Avstrijski odgovor na ameriško

noto zaradi potopitve »Ancone«.

Dunaj, 15. decembra. C. in kr. minister zunanjih del je poslaniku Združenih držav C. Fredericu Penfieldu poslal dne 14. decembra 1915 sledečo noto:

Na jako čislano noto št. 4187, ki jo je njega ekscelencija gospod izredni in pooblaščen poslanik Združenih držav ameriških C. Frederic Penfield v imenu ameriške vlade glede potopa italijanskega parnika »Ancona« dne 9. t. m. doposlal, si dovoljuje podpisani za sedaj in ne glede na temeljito meritorično pogajanje o reklamaciji opomniti, da bi ostrost, s katero meni zvezna vlada, da mora grajati zapovednika pri stvari udeležene podmorškega čolna in odločnost, s katero so izražene na c. in kr. vlado naslovljene zahteve, pač dovolile pričakovanje, da bi bila unijonska vlada natančno navedla dejanske okoliščine slučaja, na katere se opira.

Ni težko spoznati, da v omenjeni noti podani popis dejanskih dogodkov dopušča mnogo dvomov, a če bi bil tudi v vseh točkah točen in bi mu bilo najjrgorostnejše pravno mnenje za podlago, vendar ne daje zadosti povoda, da bi se zapovedniku vojne ladje ali c. in kr. vladi pripisovala kaka krivda. Zvezna vlada tudi ni označila oseb, na katerih izpoved se sklicuje in katerim menda misli, da sme pripisovati več verodostojnosti, kakor zapovedniku cesarske in kraljeve mornarice. Tudi je pogrčati v noti vse podatke o številu, imenih in usodi ameriških državljanov, ki so bili v kritičnem trenutku na krovu imenovanega parnika.

C. in kr. vlada je vendar z ozirom na to, da je washingtonski kabinet podal pozitivno izjavo, da so bili pri dotičnem dogodku oškodovani pripadniki Združenih držav, v principu pripravljena se o stvari z zvezno vlado dogovarjati. Pred vsem pa mora sprožiti vprašanje, zakaj je vlada opustila jurično utemeljevanje v svoji noti izrečenih zahtev s posebnim ozirom na izredne okoliščine inkriminiranega dogodka ter je na mesto take utemeljitve postavila opozorilo na dopisovanje, katero je imelo v drugi stvari z drugo vlado.

C. in kr. vlada je tem manj močje, slediti washingtonskemu kabinetu na ta izredni pot, ker ji niso avtentično znane vse korespondence zvezne vlade v takih svareh in ker tudi ni mnenja da bi poznanje teh korespondenc zadostovalo v predležem slučaju, ki je v kolikor kažejo njene informacije, v bistvenih točkah drugačen, kakor tisti slučaj ali tisti slučaj, na katere se zdi, da namigava zvezna vlada.

C. in kr. vlada sme torej washingtonskemu kabinetu prepustiti, da formulira posamične pravne postavke, proti kateri se je baje pregrešil zapovednik podmorskega čolna pri potopitvi »Ancone«. Unijonska vlada je tudi mislila, da je treba opozoriti na stališče, katero je zavzel berlinski kabinet pri omenjenem dopisovanju. C. in kr. vlada ne najde v jako čislani noti nobenega podatka, kakemu namenu izvira ta opozoritev. Če je pa zvezna vlada v tem nameravala izraziti mnenje, da je za c. in kr. vlado glede juristične presoje v govoru stoji več zadev podan kakršenkoli preudic, mora ta vlada, da se izogne morebitnim nesporazumljenjem, izjaviti, da si kakor ob sebi umljivo varuje popolno svobodo, uveljaviti pri razpravljanju o slučaju »Ancone« svoje lastno pravno naziranje.

Podpisanec ima čast udano prositi gospoda poslanika Združenih držav, naj to sporoči ameriški vladi in naj pri tej priliki izrazi, da c. in kr. vlada nič manj ne obžaluje usodo nedolžnih žrtv omenjenega dogodka kakor ameriška vlada in porablja to priliko, da obnovi njega ekscelenci gospodu poslaniku izraz svojega odličnega spoštovanja. Burian.

Amerika in Nemčija.

Iz Baltimora poročajo: Vlada je odredila, da se brezžični aparat na interniranem nemškem parniku »Bulgaria« zapečati, ker je bil parnik na sumu, da je oddajal brezžične brzojavke.

Amerika in Francoska.

»Frankfurter Zeitung« poroča iz New Yorka: Ameriška vlada je protestirala proti postopanju francoske križarke »Descartes«, ki je snela z ameriškega parnika »Como« v bližini Portorika nemški del moštva.

Ameriške mornariške priprave.

Iz Washingtona poročajo: Mornariški tajnik je v letnem poročilu priporočal petletni gradbeni program, ki obsega 10 dreadnoughtov, 6 vojnih križark, 10 proizvedovalnih križark, 50 rušilcev, 15 podmorskih čolnov za odprto morje in 85 obrežnih podmorskih čolnov ter za 6 milijonov dolarjev letal.

Vesti iz primorskih dežel.

Pri ponovnem obstreljevanju Šentpeterske ceste v Gorici je trpele, kakor smo že včeraj omenili, veliko poslopje škofovskih zavodov ob levi strani ceste proti Sempetru. Italijani so bili sestrelili pred časom že vodni stolp. Ker je voda delala neprimliko, so morali bolnike iz dotičnih prostorov preseliti drugam. Sedaj so Italijani zopet močno streljali na zavod in kakor smo sinoči izvedeli, so granate zavod vžgale.

Junaške smrti je padel na soški fronti kadet Peter Bolonič, sin nadučitelja Petra Boloniča v Sv. Petru v Šumi. Pokopan je v Renčah.

Pri Sv. Luciji ob Soči je umrla gospodična Marija Kobal, v starosti 29 let. Počivaj v miru!

O goriškem akademičnem slikarju Alojziju Špacapanu se je poročalo, da je padel na koroški fronti, ali kmalu se je k sreči pokazalo, da ta vest ni resnična. Alojzij Špacapan se nahaja v italijanskem vjetništvu v kraju Taggia, odkoder je pisal te dni nekemu svojemu prijatelju, da je zdrav in čil. Pisal je slovensko.

Prireditve na korist ženske podružnice Ciril - Metodove družbe v Trstu v proslavo 67letnice vladanja Njegovega Veličanstva, ki je dne 1. t. m. tako lepo uspela, se obnovi v nedeljo s istim sporedom.

Poljaer Tagblatt« poroča, da je bilo v Pulju podpisane tretjega vojnega posojila visoko nad 2 milijona kron.

Simfonični koncert v korist istrskih beguncev prireditelj v nedeljo v Pulju v tamkajšnjem gledališču. Sodeloval bo mornarični orkester. Na bogatem sporedu so dela prvovrstnih mojstrov.

Išče se Anton Golja, čevljar iz Kobarida. Sedaj služi pri vojaki. Kdor bi vedel, kje se nahaja, se vljudo prosi, da blagovolj poslati njegov naslov: Mimi Matelič, begunka, Novo mesto 22., Dolenjsko.

Dnevne vesti.

— Nadvojvoda Friderik na vzhodni fronti. Vrhovni armadni poveljnik feldmaršal nadvojvoda Friderik je te dni obiskal naše hrabre zavezniške čete v vzhodni Galiciji, ki so svojo, pod poveljništvom generala infanterije grofa Bothmerja izkušeno hrabrost zopet dokazali povodom zadnjih silnih sovražnih poskusov, predreti našo fronto. Nastop in izborna čilost ter brezhibna oprema tamkajšnjih čet so našli polno hvalo. Nadvojvoda je pohvalil tudi izborne naprave za fronto, ki imajo namen, služiti potrebam in blagru vojakov. Z največjim zadovoljstvom je videl v večini krajev prebivalstvo zopet pri poljskem delu.

— Visoko odlikovanje. Presvitli gospod nadvojvoda feldmaršal Friderik je poslal Josipu vitez Pogačniku, podpredsedniku državnega zbora in sedanjem poveljniku kranjskega prostovoljnega strelskega polka sledeče priznanje: Vašemu visokorodju! Vojno nadpoveljništvo je v prijetnem položaju, posneti, da je Vaše visokorodje svoje, že v miru za obrambno moč zaslužno delovanje tudi ves čas mobiliziranja s popolnim razumevanjem in neumorno vnemostjo posvetilo vojski na bojnem polju. Predvsem pa je ustanovitev kranjskih prostovoljnih strelcev, katero je Vaše visokorodje v trenutku nevarnosti za jugo - zapadne meje cesarstva oživilo ter iz istotako energično, preudarnostjo in organizatoričnim talentom ter z razumno uporabo patrijotičnih čutil Vašega naroda, čim brezprimerne ljubezni do domovine in dragocena opora za našo hrabro vojsko. Vašemu visokorodju izrekam zahvalo v imenu Najvišje službe za ta aktivni dokaz izrednega patrijotizma in za energično podporo vojski, s tem, da Vas imenujem v priznanje teh zaslug na sedanjem Vašem mestu za polkovnega poveljnika v VI. činovnem razredu. — Nadvojvoda Friderik, feldmaršal. — Čestitam gospodu vitez na tem izredno laskavem priznanju, ki se ne tiče samo njegove osebe, nego uvažuje tudi patrijotična čutila celokupnega slovenskega naroda!

— Odlikovani slovenski vojaki. Zlato hrabrostno svetinjo sta dobila četovodja 17. pešpolka Anton Ob-

la k in podlovec 7. lovskega bataljona Josip Hribar. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. razreda so dobili četovodji 17. pešpolka Franc Vrtičnik in Jakob Černe, infanterist 17. pešpolka Stefan Komac in rez. praporščak 2. bos.-herc. pešpolka Avgust Verbič. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda so dobili: poddesetnik 97. pešpolka Franc Skočir, dalje četovodje Franc Gregorc, Josip Loščar, Michael Strukelj, korporal Franc Zaplotnik, poddesetnik Jos. Černe in Ivan Paik, ter infanterista Andrej Bogataj in Anton Keše, vsi pri 17. pešpolku. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: četovodje Lovro Pavšek, Miroslav Picel in Jakob Štrukelj, korporala Anton Belaj in Franc Zamida in poddesetnika Tomaž Potrebueš in Anton Tehovnik, vsi 17. pešpolka; poddesetnik Franc Mervar ter infanterista Iv. Kočevar in Ivan Moravec, vsi 27. pešpolka; četovodja Jos. Rerha in infanterista Franc Mohorka in Franc Jelen, vsi 87. pešpolka; podlovci Josip Bregant, Andrej Ferjančič in Franc Majdič, vodja patrulje Jakob Valent, lovca Gašpar Kleč in Martin Ožep, vsi 20. lovskega bataljona; poddesetnik Lovro Dolžan ter infanteristi Rudolf Kozar, Edvard Kovčič, Franc Korišča, Anton Kallan, Franc Marn, Franc Mihelič, Anton Močilar, Jos. Novak, Franc Ogrič, Karol Potočnik, Stefan Potrpin, Franc Gogačnik, Franc Perc, Ivan Pasar, Anton Ribič, Alojzij Rožanc, Mat. Peček, Franc Sešek, Ivan Turk, Ivan Velc, Franc Verbič, Josip Vintar, Josip Vidrih, Josip Zupančič, Franc Žulj, Franc Zalec, Josip Korošec, Josip Jamnik, Jakob Indrihar, Jakob Jereb, Franc Hočevar, Franc Gecel, Albert Gaja, Josip Fakin, Franc Frilan, Franc Erjavec, Alojzij Darovec, Valentin Demšar, Karol Debevc, Nikolaj Drgan, Franc Drolec, Ivan Černe, Franc Brčon, Ivan Vehar ter oficirski sluga Stefan Biščak, vsi pri pešpolku št. 17.; Friderik Lobnik in Dominiko Maraspin pri 47. pešpolku; poddesetnik Maks Stergar ter infanteristi Andrej Centrih, Jakob Brodajč in Josip Bermeš, vsi pri 87. pešpolku; četovodja Mihael Kladnik, korporal Franc Prešern, dragonci Leopold Čop, Rudolf Berlan, Franc Kočevar, Anton Majcenovič, Franc Azman, Ivan Poličar, Ivan Klakočar, Alojzij Janšnik, Ivan Pacelj, Josip Umek, Franc Petrič, Peter Drešar, Anton Tomšič in Andrej Kelhar, vsi 5. dragonskega polka; infanteristi Pavel Hoj, Jos. Kolenc, Alojzij Mirnik, Jernej Piskernik in Herman Pečnik, vsi 7. pešpolka; topničarji Mihael Meserko, Jos. Lubi, Stefan Vidmar, Mihael Brinovec, Juri Habrelčak, Gregor Sterniša, Josip Travnik in Matija Zbogar, vsi 9. topničarskega polka.

— Potrjeni 44, 45 in 46letni črnovojniki bodo poklicani, kakor se zatrijuje, do srede januarja pod orožje. Uporabili jih bodo predvsem za vojaško službo v zaledju ter pri etapni službi.

— S severovzhodnega bojišča. Želim vsele božične praznike in srečno novo leto vsem prijateljem hribov in planin z nepreglednih tujih ravnin — Lud. Dobšek, oskrbnik Aljažvega doma v Vratih sedaj na severovzhodnem bojišču. — Slovenski fantje s severnega bojišča pošiljajo očetom in materam, bratom in sestram, svojim dekletom in vsem rojakom presrečne pozdrave želeč vsem vesele praznike in srečno novo leto. Mihael Jereb, Anton Stane, Mavricij Justin, Peter Sakido, Stefan Medvešek, Stefan Pregelj, Ivan Staver, Martin Lomej.

— Z bojišča. Mi sinovi lepe slovenske Štajerske, kateri se vsi pri bos.-herc. pešpolku št. V/2. vojna pošta 85 nahajamo, mislijoči se na drage doma ostale, posebno Brežicam ob Savi ter voščimo vsi skupaj vesele božične praznike ter srečno novo leto. — Fric Mastnak, četovodja; P. E. Adamovič, štab. narednik; Mato Dikovič, narednik; Taborsky, četovodja.

— S koroško - italijanske vojne črte pošiljajo pozdrave in voščilo vsem znancem in prijateljem vesele božične praznike in vesele novo leto 1916. Sieder Karol, narednik; Primožič Perdo, Furlani Vladimir, Cenčič Anton, Luxa Karel, četovodje; Škerjanc Jakob, Müller Jožef, Bastjančič Albert, Skopinčič Jožef, desetniki; Sokolič Ivan, poddesetnik; Ferjan Josip, Toni Boba, vojaki

vsi c. in kr. 23/97 voj. delav. oddelka, vojna pošta 69.

— Darila. Kranjska hranilnica v Ljubljani je vsled sklepa v ravateljki seji, dne 9. t. m. darovala: deželni komisiji za oskrbo vračaljočih se vojevnikov (invalidov) 3000 kron, za oslepele vojake 2000 K, za okrepčila ranjencem na južnem kolodvoru v Ljubljani 1000 K, in za bolgarski Rdeči križ 500 K. — Gosp. Hans Krisper je daroval za vdove in sirote padlih vojakov iz Kranjske 100 K.

— Patrijotično darilo. Tukajšnji hišni posestnik gospod Jean Schrey je daroval za vdovci in sirotiniki pomožni zaklad III. kornega območja v roke gospodu vojaškemu poveljniku feldmaršallajntant Ervinu pl. Mattanovich v Gradcu znatno vsoto 1000 K.

— Denarne pošiljke za vojne vjetnike v Italiji. Denarne pošiljke za vojne vjetnike in internirane civilne osebe v Italiji po položnicah se pošiljajo na znani način preko »Oberpostkontrolle in Bern«.

— Telegrafirane denarne pošiljke. Pa se nakažejo tako: le: Denar se pošlje po poštni položnici na naslov »Gemeinsames Zentralnachweissbureau vom Roten Kreuz, Auskunftsstelle für Kriegsgefangene, Abteilung E, Wien I., Graben 17.«

Na prvi strani »odrežka« je označiti natančen naslov pošiljatelja, na drugi strani pa besede »Telegraphische Anweisung... K an: in naslov vojnega vjetnika (popolno ime, šaržo, regiment, kompanijo, kraj, kjer je interniran). Vsaka druga opazka je prepovedana. Vsak pošiljatelj dobi posebno pobotnico za eventualne reklamacije. Stroški teh telegrafiranih denarnih nakazil znašajo pri pošiljatelj 200 kron — 5 kron, do 400 kron — 6 kron, do 600 kron — 8 kron in za zneske čez 600 kron — 10 kron. Te stroške se seveda nakazati na isti položnici.

Denar se izplačuje vojnim vjetnikom v lirah. — Na enak način se brzojavno nakazuje denar tudi vojnim vjetnikom v Rusiji. Stroški znašajo 5 kron. Navadne denarne pošiljke v Rusijo gredo po najbolje tudi preko »Oberpostkontrolle in Bern«.

— Oddaja moka na drobno po mestni aprovizaciji. Prihodnje tri dni bo oddajala mestna aprovizacija po mestnih vojnih prodajalnah moko na drobno. Vsakdo jo dobi 1/4 kg. Kolikor krušnih znamk pokaže, toliko 1/4 kg je dobi. Za oddano moko se odreže odgovarjajoče število odrezkov. Da se prepreči naval, dobe stranke pri krušnih komisijah listke raznih barv. Za vsako barvo je določena posebna vojna prodajalna, kjer se dobi moka. 1. V vojni prodajalni na Turjaškem trgu dobe stranke moka, ki dobe krušne znamke in listke pri IV. krušni komisiji v Gosposki ulici (»Zlatoroga«) in pri I. krušni komisiji na magistratu. 2. V vojni prodajalni na bregu in Rimski cesti dobe moka stranke od III. krušne komisije, ki deli znamke in listke v Cerkveni ulici. 3. V vojni prodajalni na Sv. Jakoba trgu dobe moka stranke od IX. krušne komisije na Dolenjski cesti pri Češnovarju. 4. V vojni prodajalni pri Mahru, nasproti Jubilejnemu mostu, dobe moka stranke, ki dobivajo krušnice in listke od VI. krušne komisije v Rokodelskem domu. 5. V vojni prodajalni na Cesarja Jožefa trgu, nasproti Perdani, dobe moka stranke I. krušne komisije iz Mestnega doma. 6. V vojnih prodajalnah na Marije Terezije cesti in Prešernovi ulici dobe moka stranke V. krušne komisije iz Učiteljske tiskarne. 7. V vojni prodajalni v Škofji ulici, pri Strausu, dobe moka stranke VIII. krušne komisije, ki daje znamke in listke v jubilejni uhožnici. 8. Spodnja Šiška, VII. krušna komisija, dobi moko v mestni vojni prodajalni v Spodnji Šiški, Celovška cesta št. 2, poleg cerkve. — Moka je po prodajalnah in krušnih komisijah tako razdeljena, da bo v dveh dneh lahko vsakdo prišel na vrsto. Tretji dan (nedelja) se bo moka vzlic temu še oddajala, zlasti za zakasnele. Podrobnejša pojasnila se dobe tudi pri krušnih komisijah. — Pripominja se še, da se bo moka oddajala le na znamke prihodnjega tedna. Z znamkami tekočega tedna si lahko kupijo ljudje kruh.

— Časovni vozni listki na drž. železnicah. Ker je vsled vojne promet vlakov v mnogih slučajih otežkočen, je uprava državnih železnic začasno ustavila izdajanje časovnih voznih listkov za tiste okraje in proge, ki so posebno prizadeti po omejitvah prometa. Letni in polletni vozni listki in abonementi so ustavljeni med drugimi tudi za ravateljstva okrajaj Beljak in Trst.

— 100 frankov = 140 kron. Preračunjevalni kurs za denarne pošiljke v Švico znaša ta teden 140 K za 100 frankov.

— Naslov cesarskega svetnika sta dobila višja davčna upravičena

Rudolf Ahčin v Kostanjevici in Bogomir Cacula v Litiji povodom naprosenega stalnega umirovljenja.

— Iz srednješolske službe. Profesor verouka na slovenski državni gimnaziji v Gorici, Ivan Tobač, je pridelen za leto 1915/16 v službovanje na tukajšnji c. kr. državni višji realki.

— Zdravstveno stanje v Ljubljani. Od 5. do 11. t. m. je bilo v Ljubljani 18 novorojencev, in 1 mrtvorjenec, umrlo pa je 44 oseb, med njimi 16 domačinov in 28 tujcev. Za kolero je umrl en vojak, za davico 1 oseba in za jetiko 3 osebe, med njimi 2 tujca; za različnimi drugimi boleznimi pa 39 oseb. Razen teh so umrli še 4 vojaki za legarjem, dva pa za grižo, za infekcijskimi boleznimi so oboli in sicer 1 domačin in 1 tujec za kozami, 2 tujca in 2 vojaka za škrlatno, 150 vojakov za tifuzom, 54 vojakov za grižo, 1 vojak za kolero, 2 domačina za difterijo in 10 vojakov za egiptsko očesno boleznijo.

— Umrli je včeraj popoldne znani gostilničar na Dunajski cesti gospod Jakob Bevc, po dolgotrajni bolezni. Pogreb bo jutri ob 3. popoldne iz hiralnice na Radečkemu cesti. Cenjeni rodbini naše sožalje!

— V deželni bolnišnici je bil g. Janko Škerbinec, ravatelj v p. iz Višnje gore srečno operiran. Trpel je več let na očesni mreni.

— Iz deželne bolnišnice domov je nesla dekla Rozalija Zalaznik iz Moravč svoje 13 dni staro dete ženskega spola. Na poti je dete, ki je bilo jako šibko, umrlo v naročju matere. Prinesla je dete k županu, ki je ukazal odnesti je v mrtvašnico.

— Vojaška baraka pogorela. Včeraj popoldne ob pol 3. se je vnela na vrtu IV. mestne deške ljudske šole Na prulah zasilna baraka za vojaštvo in obleko ter do tal pogorela. Ogenj je nastal vsled tega, ker se je perilo sušilo preblizu peči. Oddelek rešilnega in ognjegasnega društva je prihitel čimprej močeno na lice mesta, a ni mogel ničesar pomagati, ker je bil do takrat rdeči petelin uničil skoraj že celo barako. Obleko in perilo so vojaki večinoma rešili.

— Uzmoviči na delu. V telovadnici tukajšnjega Narodnega doma je nastanjenih 116 železničarskih uslužbencev. Neki zavirač se je vrnil iz službe domu in legel k počitku. Svojo bluzo, v kateri je imel svoj beležnik z vsebino 110 K v papirju je položil poleg sebe na zglavje. Ko se je mož prebudil, je zapazil, da leži beležnik prazen brez denarja na tleh. Oškodovanec pri toliki množini uslužbencev, ni mogel nikogar sumničati krivde in so poizvedbe po storilcu hile brezuspešne.

— Na Miklovičevi cesti je neznan tat ukradel nekemu hišnemu posestniku 15 kg svinjske masti. — Neki 13letni deklica je neznanca ženska pri peku Jezeršku v gneči izmaknila veliko naramno ruto. — Na Seli je bilo neki delavca ženi in tei sosedji iz kleti ukradenega 150 kg krompirja.

— Konj se splašil. Klemencev mesarski vaveneec je vozil s samcem po Cesarja Jožefa trgu. Na Poljanski cesti se prijelje nasproti neki vojaški avtomobil, katerega se je konj tako ustrašil, da je zdiral po Kopitarjevi ulici, čez most po Resljevi cesti, ter se zaletel z vozom vred v železno ograjo vrta pripravnice, nakar je obstal. Storišna škoda pri ograji znaša kakih 40 K.

— Požar. V hlevu posestnika Tomaža Pezdirnika v Dovjem je nastal ogenj, ki je vpepelil hlev, seno in vozove. Zgorelo je 9 goved in 5 ovac. Škoda je okoli 9000 K. zavarovan je Pezdernik za 4000 K.

— Poziv slovenskim glivoslavcem, da bi izvolili poslati mi svoj naslov. Več pismeno. — Span Anton, učitelj v Slov. Bistrici.

— Za patrijotične priredbe, šolske in društvene, izda šolski ravatelj v Središču na Štajerskem Anton Kosi spevoigro z naslovom Za brambo domovine. Cena partituri z deklaracijami vred 1 K 80 v.

— Mesto Reka je najelo v pokritje svojega deficita pri budimpeštanskih bankah 2 milijonsko kontokorentno posojilo, ki je mora vrniti tekom enega leta. Za posojilo plača 1% provizije in 1 1/2% višje obresti, kakor je obrestna mera avstro-ogrške banke, najmanj pa 6%.

— Klna »Ideal«. Danes se predvaja zadnjič krasna drama »Padla je slanica v noči pomladni«. Fern Andra, spisalatelj tega filma nastopi v glavni vlogi in najstrožja kritika mora priznati, da igra ako hočemo z eno besedo povedati, umetniško. — Jutri poseben večer s senzacijsko dramo »Rafael cigane«.

— V trgovini gosp. J. Elberta, Gradišče št. 7., se je našla mala svota denarja. Dotičnik, ki jo je izgubil, naj se tam zgleda, da se mu vrne.

Razne stvari.

• Za gospodarsko zbliznanje med Nemčijo in Avstrijo. Poročali smo že o raznih predpripravih za gospodarsko zbliznanje, ki naj nastane po vojni med monarhijo in Nemčijo. Več jasnosti je v to vprašanje prinesel nemško - avstrijsko - ogrski gospodarski kongres, ki se je nedavno vršil v Draždanih, in katerega so se udeležili zastopniki najodličnejših gospodarskih korporacij obeh držav. Posebno pomemben je postal ta kongres tudi za to, ker se je vršil pod auspicijami oficijelnih državnih reprezentantov in ker so se ga udeležili tudi turški in bolgarski delegati. Na sestanku se je pokazalo, da so prišli avstrijski delegati z najboljšimi iniciativnimi in premišljenimi predlogi, ogrski delegati so delali razne pridržke. Važna je resolucija, ki je bila po končanih razpravah sprejeta: Kongres se izjavlja za gospodarsko zvezo obeh centralnih držav in za njuno trgovinsko - politično zagnedno dogovorom za daljša obdobja. Na temelju ednotnega carinskega shemata bi se moral določiti ednoten carinski tarif za inozemstvo, ne da bi morale biti posamezne carinske postavke za obe državi jednake. V medsebojnem prometu pa se bilo ozirati na obstoječe gospodarske razlike s pomočjo pogodbenih carin. Skupnost interesov obeh držav pa ne obstoja le v carinskem vprašanju, narobe, potrebno je, da postane celokupna gospodarska politika Nemčije in Avstrije ednosta. Zeleti je, da se temu ednotnemu istemu na primeren način pridružite tudi Turčija in Bolgarija. Resolucija, ki smatra, da so se med nemško in avstrijsko vlado pogajanja za ustanovitev gospodarske zveze že pričela, zahteva da se tem predpripravam pritegnejo tudi zastopniki trgovine, industrije in poljedelstva.

• Za bolgarskega kraljevega komisarja v Nišu je imenovan bivši bolgarski poslanik na srbskem dvoru, Čapraškiv.

• Srbske begunce, ki se nahajajo na grških tleh bodo spravili na neki grški otok, kjer bodeta za nje skrbeli Anglija in Francija.

• Socijalist Pietro Chiesa umrl. Dne 14. decembra je umrl v Genovi socijalistični poslanec Pietro Chiesa, eden najboljših znanih in najpopularnejših mož italijanskega socijalizma.

• Izjava Barzilaja o osvojenju Trentina. Preko Lugana poročajo, da je irredentovski minister Barzilaj v nekem govoru glede Trentina izjavil, da je žalibog pot do tega kraja še jako dolga in stala bo velike napore in žrtve.

• Ulični napisi v Sarajevu. Z ozirom na dejstvo, da je cirilica kot oficijelna pisava v Bosni in Hercegovini odpravljena, so nadomestili v Sarajevu ulične table, na katerih so bili dosedaj napisi v latinici in cirilici, s tablami, ki imajo napise le v latinici.

• Uboj v blaznosti. V Novi Koloniji pri Berlinu je 37letni lekarniški provizor Andresen napadel na cesti 63letnega provizorja Grosseja in ga zaklal, ker ga je smatral za Žida. Najbrž je Andresen storil umor v blaznosti.

• Del avstrijskih vojnih vjetnikov so spravili Srbi na grško ozemlje. Hrvatski listi priobčujejo pismo reškega uradnika Aleksandra Moise, ki piše da so ga z drugimi vojnimi vjetniki vred prepeljali iz Niša v Pirej (atensko pristanišče), da pa še ne ve, kam jih pošljejo sedaj.

• Cesar Juanšikaj. »Times« poročajo iz Pekinga, da so se zbrali visoki uradniki v palači da čestitajo Juanšikaju na njegovi proglasitvi za cesarja. Juanšikaj je nato sklical voditelje ministrstev ter jim izjavil, da mu izprememba v vladi ni v veselje. Naročil jim je, da naj izdelajo priprave za potrebne reforme.

• Novo nemško vojno posojilo. V marcu bo emitirala Nemčija novo vojno posojilo. Dosedanja vojna posojila so dala 25 1/2 milijard mark. kreditov pa je državni zbor dovolil 30 milijard. Računa se, da bo novo vojno posojilo prineslo 10 milijard. Mesečni vojni stroški Nemčije znašajo 2 milijardi.

• Švicarski major aretiran v Italiji. Kakor poroča turinska »Stampa«, je bil v Turinu na ukaz vojaškega sodišča v Palermu aretiran švicarski major Fritz Tobler, osumljen vohunstva v prid centralnih držav. Tobler je star okoli 50 let, ima veliko tovarno čipk s filijalko v Parizu. Prepeljali so ga v Palermo.

• 17letna roparica in morilka. V Ponikvi na Češkem živeča vdova Skalska je vzela v svojo hišo na stanovanje slaboglasno rodovino

John. 17letna Johnova hči je izvedela, da ima hišna gospodinja pod streho denar in ga je poskusila ukrasti. Ker se ji je 13letni sin hišne gospodinjine ustavljal, ga je dekle s sekuro ubilo. Dekletova mati je pomagala truplo skriti. Mlado ubijalko in njeno mater so že izročili sodišču.

• Ogrska akademika znanosti je sestavila na predlog svojega člana Mihajla Horvata poseben odbor, ki naj sestavi spomenico na vlado za uvedbo starih madžarskih imen za neogrške kraje. Taka imena so Becs (Dunaj), Drinapoly (Odrin) Krakko (Krakov), Rigomez (Kosovo polje), Macso (Mačva), Zagrab (Zagreb), Karolvaros (Karlovac), Veröcze (Virovitica), Zimany (Zemun) itd.

• Skrivnostni napad. Na Dunaju je prišel 14. t. m. ob pol 8. zvečer kakih 30 let star mož v stanovanje odvjetnika dr. Vladislava Vranjicane. V stanovanju je bila samo odvjetnikova žena. Služkinji je kupec rekel, da je inženir Strobl iz Budimpešte, ko pa je prišel v sobo, je odvjetnikovo ženo napadel in jo poškodoval, da je obležala brez zavesti. Ker ni iz stanovanja ničesar zmanjkalo se sodi, da se gre za dejanje maščevalnosti.

• Čudna žena je umrla pretekli petek v Osijeku. Imenovala se je Dragotin Kovačević in se je skozi 54 let izdajala za možkega. Še na smrtni postelji je zadrževala zdravnika, ki je spoznal, da je stari Dragutin, katerega je kot tičarja poznal celi Osijek, normalno razvita žena, da ni žena, temveč mož. Najbolje je pa to, da je Dragutin, ozir. kakor so dognale oblasti Kata Kovačević skoraj 40 let živel v konkubinatu z neko Agnezo Valaček. Kata Kovačević je zapustila nekaj denarja in sostanovalci, ki skoraj niso mogli verjeti, da je rajni Dragutin res žena so izdali parte z navedbo, da je umrla »Kata Dragotin Kovačević«.

• 250letnica časopisa. Novembra t. l. je praznovala »London Gazette«, angleški vladni list 250letnico svoje ustanovitve. Ustanovljen je bil leta 1665 pod Karlom II. v »Oxford Gazette«, že prihodnje leto pa je bil list prenešen v London in je dobil svoje sedanje ime. Dasiravno ime lista ne odgovarja več, ga je obdržal, enako tudi prvotno ceno 1 šilinga. Če pa se obseg zaradi podelitve redov preveč razširi, se natisnejo priloge, ki se dobe potem za 4 ali 8 pence. Gazetta je ostala in je danes zbirka zakonov za Anglijo, dočim imata Škotska in Irska svoje posebne zbirke, znak konservativnosti na Angleškem.

• Ruski mohamedanci. Odposlanstvo turško - tatarskih narodov v Rusiji, ki štejejo 20 milijonov ljudi, med njimi 7 milijone severnih mohamedancev in 6 milijonov Kirgizov, se je zgledilo s spomenico pri ogrskem ministrskem predsedniku grofu Tiszi ter bo obiskalo tudi druga evropska glavna mesta. Iz te spomenice izhaja, kako je Rusija uničila njih staro kulturo. Pogoji za zopetno oživiljenje teh narodov bi bila ustanovitev kanata v Kasanu in nevtralizacija pokrajin med Volgo in Kaspijskim morjem. Odposlanstvo je zaprosilo, da naj se pri mirovnih pogajanjih Ogrska zavzame za te upravičene zahteve napram Rusiji.

• Revolucionarni nemiri v Rusiji. Preko Kodanija poročajo listi v Frankobrodu in Kelmorajnu: Glasom poročil iz Stockholma, je bil brzojavni promet s Petrogradom pretrgan vsled upora moštva neke oklopne križarke v Helsingforsu. Križarko so obstreljevali, moštvo zaprl ter trideset mož ustrelili. — Vest o nemirih in uporih v Rusiji potrjujejo tudi mornarji, ki so prispeli s Finske v Stockholm. Zatrjuje se, da je pretrgana tudi brzojavna zveza med Finsko in Rusijo. Neke vesti pravijo, da je bila duma razpuščena in da je zato izbruhnilo revolucionarno gibanje. »Politiken« poroča, da nemiri v Petrogradu še trajajo in da stavkajo vsi poštni in brzojavni uslužbenci.

• Rusko obrekovanje. Iz vojnege tiskovnega stana poročajo: »Russkoje Slovo« z dne 29. novembra poroča, da so bile glasom izpovedi nedavno v Kijev dospelih avstro - ogrskih vojnih vjetnikov v zadnjih bojih postavljene za avstro - ogrskimi četami nemške strojne puške, ki bi bile pri prvem poskusu teh čet umakniti se, streljale na nje. To poročilo je podtikanje ruskih vojnotehničnih pripomočkov, da obrekujejo naše čete. Vojni poročevalec »Russkega Slova« očitno ne ve, da avstro - ogrske in nemške čete v boju ne stoji druga za drugo, marveč druga poleg druge in da uporabljajo strojne puške izključno le proti sovražniku, ne pa za službo vojnih orožnikov, kakor se je to dostikrat zgodilo v ruski armadi.

• Anglija kontrolira nevtralne tovarne. Anglija skuša v najnovšem času prisiliti nevtralne industrije, da delajo samo za gospodarske potrebe Anglije, samo da bi ložje izstradala Nemčijo in Avstro-Ogrsko. Lord Robert Cecil je v zadnji seji angleške zbornice izjavil, da je storila vlada potrebne korake, da prepreči, da bi se Nemčija preko Holandske zalagala za oljem in oljnatimi snovmi. Obenem se bo uvoz teh predmetov v Anglijo pospeševal, zlasti kar se tiče margarine. Angleška vlada je izdelala tudi sistem, da si zagotovi te predmete, obenem pa prepreči uvoz preko Holandske v Nemčijo. Vlada je dosegla, da se knjige holandskih izdelovalcev margarine od časa do časa od angleške revizijske komisije pregledajo. Te tovarne bodo morale torej v bodoče delati za Anglijo.

• Prosti mandati v dunajskem državnem zboru. Predsedništvo državnega zbora je izdalo te dni statistiko poslancev od zaključenja zadnje seje (spomladi 1914.) do 1. decembra t. l. Po tej statistiki je umrlo v navedenem času 18 poslancev, 2 pa sta svoje mandate odložila. Med umrli poslanci se nahajata 1 Hrvat (prof. Matko Mandić), 4 Čehi (dr. Pacak, inž. Neumann, V. Kotlař, Jan Rataj), 2 Poljaka, 2 nemška socialna demokrata, 3 nemški krščanski socijalci in 3 nemški nacionalci. Trije poslanci Seidl, Lössl in Fuchs so padli na bojišču. Mandate sta odložila prelat Schachinger in Henrik Wastian (Maribor). Statistika našteva tudi 4 poslance, ki so sicer izvoljeni, ki pa še sploh niso videli parlamenta in niso še mogli storiti zaobljube. Med njimi se nahaja Slovenec dr. Lovrenc Pogačnik (Postojna - Vipava).

• Prebrisani goljuf. V Parizu so aretirali Omeria Boulangerja, predsednika belgijskega dobrodelnega komiteja v Parizu. Interesantna je njegova preteklost. Bil je najprej prvi šofer umrlega belgijskega kralja Leopolda II. ter si je prihranil od napitnin, ki jih je dobival od kralja, kadar ga je vozil k raznim damam in damicam, 600.000 frankov. S tem denarjem je začel delati, in sicer je izposojal avtomobile, pa tudi sicer uspešno špekuliral. Kmalu je imel prvi milijon. Sedaj je šele spoznal svoje socialno srce ter se pridružil belgijski socialni demokraciji. Tu pa so spoznali hitro, da njegov socijalizem ni bil prave barve in so ga precej nemilo izbacili. Sklenil je, da postane bankir, in bankir je bil tako dolgo, da je izbruhnila vojna. Medtem je imel že poldrugi milijon in od vojne si je obljubljal še več milijonov. S svojimi tovariši, 5 drugimi bankirji, je začel delati, ko je padel kurs belgijskega denarja v Belgiji za 40%. Francoska in Angleška sta bili namreč sklenili, izplačati za belgijske bankovce polno vsoto. — Boulanger et Komp. so kupovali bankovce v Belgiji po 60% ter jih prodajali Angliji po 100%. Na Angleškem tega niso bili veseli in so začeli poizvedovati, odkod naenkrat toliko belgijskega denarja. Zato je začel Boulanger z istim manevrom na Francoskem. Tu so hoteli preprečiti bogati pritek belgijskih bankovcev s tem, da so določili, da sme vsak menjati vsakih 14 dni samo za 300 frankov belgijskih bankovcev. Boulanger je nato podaril par tisoč frankov in se dal od belgijskega pomožnega komiteja izvoliti za predsednika. Tu je začel svoje delo na polju človekoljubnosti. Ubožni Belgiji so dobivali podpore, morali pa so za predsednika vsak mesec dvakrat zamenjati belgijske bankovce za 300 frankov. Sedaj je Omer Boulanger pod ključem.

• Prebrisani goljuf. V Parizu so aretirali Omeria Boulangerja, predsednika belgijskega dobrodelnega komiteja v Parizu. Interesantna je njegova preteklost. Bil je najprej prvi šofer umrlega belgijskega kralja Leopolda II. ter si je prihranil od napitnin, ki jih je dobival od kralja, kadar ga je vozil k raznim damam in damicam, 600.000 frankov. S tem denarjem je začel delati, in sicer je izposojal avtomobile, pa tudi sicer uspešno špekuliral. Kmalu je imel prvi milijon. Sedaj je šele spoznal svoje socialno srce ter se pridružil belgijski socialni demokraciji. Tu pa so spoznali hitro, da njegov socijalizem ni bil prave barve in so ga precej nemilo izbacili. Sklenil je, da postane bankir, in bankir je bil tako dolgo, da je izbruhnila vojna. Medtem je imel že poldrugi milijon in od vojne si je obljubljal še več milijonov. S svojimi tovariši, 5 drugimi bankirji, je začel delati, ko je padel kurs belgijskega denarja v Belgiji za 40%. Francoska in Angleška sta bili namreč sklenili, izplačati za belgijske bankovce polno vsoto. — Boulanger et Komp. so kupovali bankovce v Belgiji po 60% ter jih prodajali Angliji po 100%. Na Angleškem tega niso bili veseli in so začeli poizvedovati, odkod naenkrat toliko belgijskega denarja. Zato je začel Boulanger z istim manevrom na Francoskem. Tu so hoteli preprečiti bogati pritek belgijskih bankovcev s tem, da so določili, da sme vsak menjati vsakih 14 dni samo za 300 frankov belgijskih bankovcev. Boulanger je nato podaril par tisoč frankov in se dal od belgijskega pomožnega komiteja izvoliti za predsednika. Tu je začel svoje delo na polju človekoljubnosti. Ubožni Belgiji so dobivali podpore, morali pa so za predsednika vsak mesec dvakrat zamenjati belgijske bankovce za 300 frankov. Sedaj je Omer Boulanger pod ključem.

• Prebrisani goljuf. V Parizu so aretirali Omeria Boulangerja, predsednika belgijskega dobrodelnega komiteja v Parizu. Interesantna je njegova preteklost. Bil je najprej prvi šofer umrlega belgijskega kralja Leopolda II. ter si je prihranil od napitnin, ki jih je dobival od kralja, kadar ga je vozil k raznim damam in damicam, 600.000 frankov. S tem denarjem je začel delati, in sicer je izposojal avtomobile, pa tudi sicer uspešno špekuliral. Kmalu je imel prvi milijon. Sedaj je šele spoznal svoje socialno srce ter se pridružil belgijski socialni demokraciji. Tu pa so spoznali hitro, da njegov socijalizem ni bil prave barve in so ga precej nemilo izbacili. Sklenil je, da postane bankir, in bankir je bil tako dolgo, da je izbruhnila vojna. Medtem je imel že poldrugi milijon in od vojne si je obljubljal še več milijonov. S svojimi tovariši, 5 drugimi bankirji, je začel delati, ko je padel kurs belgijskega denarja v Belgiji za 40%. Francoska in Angleška sta bili namreč sklenili, izplačati za belgijske bankovce polno vsoto. — Boulanger et Komp. so kupovali bankovce v Belgiji po 60% ter jih prodajali Angliji po 100%. Na Angleškem tega niso bili veseli in so začeli poizvedovati, odkod naenkrat toliko belgijskega denarja. Zato je začel Boulanger z istim manevrom na Francoskem. Tu so hoteli preprečiti bogati pritek belgijskih bankovcev s tem, da so določili, da sme vsak menjati vsakih 14 dni samo za 300 frankov belgijskih bankovcev. Boulanger je nato podaril par tisoč frankov in se dal od belgijskega pomožnega komiteja izvoliti za predsednika. Tu je začel svoje delo na polju človekoljubnosti. Ubožni Belgiji so dobivali podpore, morali pa so za predsednika vsak mesec dvakrat zamenjati belgijske bankovce za 300 frankov. Sedaj je Omer Boulanger pod ključem.

• Prebrisani goljuf. V Parizu so aretirali Omeria Boulangerja, predsednika belgijskega dobrodelnega komiteja v Parizu. Interesantna je njegova preteklost. Bil je najprej prvi šofer umrlega belgijskega kralja Leopolda II. ter si je prihranil od napitnin, ki jih je dobival od kralja, kadar ga je vozil k raznim damam in damicam, 600.000 frankov. S tem denarjem je začel delati, in sicer je izposojal avtomobile, pa tudi sicer uspešno špekuliral. Kmalu je imel prvi milijon. Sedaj je šele spoznal svoje socialno srce ter se pridružil belgijski socialni demokraciji. Tu pa so spoznali hitro, da njegov socijalizem ni bil prave barve in so ga precej nemilo izbacili. Sklenil je, da postane bankir, in bankir je bil tako dolgo, da je izbruhnila vojna. Medtem je imel že poldrugi milijon in od vojne si je obljubljal še več milijonov. S svojimi tovariši, 5 drugimi bankirji, je začel delati, ko je padel kurs belgijskega denarja v Belgiji za 40%. Francoska in Angleška sta bili namreč sklenili, izplačati za belgijske bankovce polno vsoto. — Boulanger et Komp. so kupovali bankovce v Belgiji po 60% ter jih prodajali Angliji po 100%. Na Angleškem tega niso bili veseli in so začeli poizvedovati, odkod naenkrat toliko belgijskega denarja. Zato je začel Boulanger z istim manevrom na Francoskem. Tu so hoteli preprečiti bogati pritek belgijskih bankovcev s tem, da so določili, da sme vsak menjati vsakih 14 dni samo za 300 frankov belgijskih bankovcev. Boulanger je nato podaril par tisoč frankov in se dal od belgijskega pomožnega komiteja izvoliti za predsednika. Tu je začel svoje delo na polju človekoljubnosti. Ubožni Belgiji so dobivali podpore, morali pa so za predsednika vsak mesec dvakrat zamenjati belgijske bankovce za 300 frankov. Sedaj je Omer Boulanger pod ključem.

• Prebrisani goljuf. V Parizu so aretirali Omeria Boulangerja, predsednika belgijskega dobrodelnega komiteja v Parizu. Interesantna je njegova preteklost. Bil je najprej prvi šofer umrlega belgijskega kralja Leopolda II. ter si je prihranil od napitnin, ki jih je dobival od kralja, kadar ga je vozil k raznim damam in damicam, 600.000 frankov. S tem denarjem je začel delati, in sicer je izposojal avtomobile, pa tudi sicer uspešno špekuliral. Kmalu je imel prvi milijon. Sedaj je šele spoznal svoje socialno srce ter se pridružil belgijski socialni demokraciji. Tu pa so spoznali hitro, da njegov socijalizem ni bil prave barve in so ga precej nemilo izbacili. Sklenil je, da postane bankir, in bankir je bil tako dolgo, da je izbruhnila vojna. Medtem je imel že poldrugi milijon in od vojne si je obljubljal še več milijonov. S svojimi tovariši, 5 drugimi bankirji, je začel delati, ko je padel kurs belgijskega denarja v Belgiji za 40%. Francoska in Angleška sta bili namreč sklenili, izplačati za belgijske bankovce polno vsoto. — Boulanger et Komp. so kupovali bankovce v Belgiji po 60% ter jih prodajali Angliji po 100%. Na Angleškem tega niso bili veseli in so začeli poizvedovati, odkod naenkrat toliko belgijskega denarja. Zato je začel Boulanger z istim manevrom na Francoskem. Tu so hoteli preprečiti bogati pritek belgijskih bankovcev s tem, da so določili, da sme vsak menjati vsakih 14 dni samo za 300 frankov belgijskih bankovcev. Boulanger je nato podaril par tisoč frankov in se dal od belgijskega pomožnega komiteja izvoliti za predsednika. Tu je začel svoje delo na polju človekoljubnosti. Ubožni Belgiji so dobivali podpore, morali pa so za predsednika vsak mesec dvakrat zamenjati belgijske bankovce za 300 frankov. Sedaj je Omer Boulanger pod ključem.

• Prebrisani goljuf. V Parizu so aretirali Omeria Boulangerja, predsednika belgijskega dobrodelnega komiteja v Parizu. Interesantna je njegova preteklost. Bil je najprej prvi šofer umrlega belgijskega kralja Leopolda II. ter si je prihranil od napitnin, ki jih je dobival od kralja, kadar ga je vozil k raznim damam in damicam, 600.000 frankov. S tem denarjem je začel delati, in sicer je izposojal avtomobile, pa tudi sicer uspešno špekuliral. Kmalu je imel prvi milijon. Sedaj je šele spoznal svoje socialno srce ter se pridružil belgijski socialni demokraciji. Tu pa so spoznali hitro, da njegov socijalizem ni bil prave barve in so ga precej nemilo izbacili. Sklenil je, da postane bankir, in bankir je bil tako dolgo, da je izbruhnila vojna. Medtem je imel že poldrugi milijon in od vojne si je obljubljal še več milijonov. S svojimi tovariši, 5 drugimi bankirji, je začel delati, ko je padel kurs belgijskega denarja v Belgiji za 40%. Francoska in Angleška sta bili namreč sklenili, izplačati za belgijske bankovce polno vsoto. — Boulanger et Komp. so kupovali bankovce v Belgiji po 60% ter jih prodajali Angliji po 100%. Na Angleškem tega niso bili veseli in so začeli poizvedovati, odkod naenkrat toliko belgijskega denarja. Zato je začel Boulanger z istim manevrom na Francoskem. Tu so hoteli preprečiti bogati pritek belgijskih bankovcev s tem, da so določili, da sme vsak menjati vsakih 14 dni samo za 300 frankov belgijskih bankovcev. Boulanger je nato podaril par tisoč frankov in se dal od belgijskega pomožnega komiteja izvoliti za predsednika. Tu je začel svoje delo na polju človekoljubnosti. Ubožni Belgiji so dobivali podpore, morali pa so za predsednika vsak mesec dvakrat zamenjati belgijske bankovce za 300 frankov. Sedaj je Omer Boulanger pod ključem.

• Pre

Ako se prehladimo, nastopijo v udih „strupi prehlajenja“, ki nam povzročajo bolečine. Ako se preveč izdelamo, nastopijo v udih „snovi utrujenja“, ki zavirajo delovanje mišic. Tako „strupi prehlajenja“ kakor tudi „snovi utrujenja“ hitro preženemo in napravimo neučinkovite, ako roke in noge masiramo s Fellerjevim bolečine tolažečim rastlinskim esenčnim fluidom z zn. „Elzafluid“. 12 steklenic pošlje franco za 6 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elzatrž št. 238 (Hrvaško). Priporočajo ga premnogi zdravniki ter čez stotisoč zahvalnih pisem. (u)

Zobna krema
KALODONT
70 vinarjev.

**Skrivnost
ljubezni.**
Gotovo jutri!

Kuverte s firmo priporočila Narodna tiskarna.

Brez posebnega obvestila.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znan-
cem prežujočo vest, da je naša iskreno ljubljena hči, sestra in teta,
gospodična

Marija Kobal

dne 8. decembra t. l. pri sv. Luciji na Goriškem po kratki bolezni, v
starosti 29 let mirno preminila.
Pogreb se je vršil v četrtek.
Blag ji bodi spomin!

3382

Sv. Lucija ob Soči, dne 16. decembra 1915.

Žalujoči ostali.

Zahvala

za obilo nam izkazano srčno sočutje ob britki izgubi našega nepo-
zabnega sina in brata, gospoda

Avgusta Mačeka

posebno za častno spremstvo pokojnika k večnemu počitku in darovalcem
vencev in šopkov.

3383

V LJUBLJANI, dne 15. decembra 1915.

Žalujoča rodbina.

Mlad, odlikovan vojni podčastnik, sedaj va-
čunski podčastnik v fronti, želi resne
korespondence z mlado izobraženo
gospico ali vdovo s premoženjem.
— Ponudbe s sliko, ki se takoj
vrne, pod „Ideal-Cerovlje/3394“ na
upravn. „Slov. Naroda“. 3393
Jajnost strogo zadržana.

Citrone in oranže!

Ravnokar došle, novo žetev, dobavljiva v
zabojih ali pa cele vagone 3391Anton Bialowas,
trgovina z južnim sadjem, Beljak, Koroško.

2 mesečni sobi

opremljeni, z 1 vhodom 3388

— se takoj oddasta. —

Kje, pove uprav. „Slovensk. Naroda“.

Prodajalka

večja mešane stroke želi službo v
kaki večji trgovini v mestu ali na de-
želi. Nastop takoj. Ponudbe pod
„Nastop takoj/3292“ na upr. „Sl. N.“

Gonoktein. 7

Najnovejšo, izkušeno sredstvo
brez vbrižgavanja proti kapavcu (tri-
perju), belemu toku, črvesnemu in
mehurnemu katarju itd., priznan na
kliniki in uveljavljen na teh le zdrav-
niških znanstvenih receptarijih za
leto 1915.Berliner Rezept-Taschen-
buch für Praktische Ärzte na strani
17 in 128. Berliner Allgem. med.
Zentral-Zeitungsrezept-Taschenbuch
na strani 5. Budapest Orvosi Zseb-
naptár es Köziköny na strani 12 in
153. Frommes Oesterreich. Med.
Kal. und Rezept-Taschenbuch na str.
53 in 129. Leipziger und Wiener
Therapeutische Leistungen. Let. 1913
na strani 68. Praški receptarij čeških
zdravnikov na strani 171. Prager
Rezeptarium des Zentralvereines
deutsch. Ärzte in Böhmen na str. 172
z opazko: Da es die Magenschleim-
haut nicht alteriert, besonders beim
längerem Gebrauche wie bei Cystitis
zu empfehlen. Schnirers Taschen-
buch der Therapie na str. 230. Stein
Schneiders Arztlicher Taschenka-
lender. Verzeichnis der neuesten Arz-
neimittel na str. 28. Wiener Rezept-
Taschenbuch für praktische Ärzte na
str. 17 in 222. Wiener Rezept-Ta-
schenbuch für Zivilärzte na str. 127.
Würzburger, die Nebenwirkungen der
modernen Arzneimittel. VII. Gruppe
Na str. 157. GONOKTEIN ne kvari
želodca, na draži ledvic in ne izziva
toksičnih exanthem. Dobi se v vseh
večjih lekarnah. Skatljica K 5—.Zahtevajte literaturo in prospekt.
Ljubljana: Lekarna Trnkoczy.
Zagreb: Lekarna „Salvator“ S.
Mittelbach, Jelačićev trg.Proizvajal: Farmakološko-kemični labora-
torij „HERA“, Praga-Vrsovice 552.Dobavitelj vojnega ministrstva in
Vojno zdravstvenega združenja.

Mlad, odlikovan vačunski podčastnik,
od početka vojne na bojnem polju,
želi resnega znanja z izobraženo
gospodično ali mlado vdovo z nekaj
premoženjem v surho vojne s pere-
som. Jajnost zadržana. Dopisi s
sliko naj se pošljejo do 20. t. m. —
slika se vrne — pod „Vojni zaklad/
3395“ na upravn. „Slov. Naroda“. 3395

Stara gostilna

ob železnici na Dolenjskem se odda
tako v najem. Povpraša se pri
IV. ZURC, posestnik v Trebnjem.
3361

Išče se

meblirano stanovanje

z 2 do 3 sobami in vporabo kuhinje.
Ponudbe pod „poštini predal
št. 14“, Ljubljana. 3384

Prodajalka

ki je obenem dobra šivilja išče mesta
za takoj. Ponudbe pod „Marilja/
3390“ na upravn. „Slovensk. Naroda“. 3390

Išče se

mesečno sobo

v bližini glavne pošte z vso hrano in
oskrbo. — Ponudbe pod „Hrana/
3385“ na upravn. „Slov. Nar.“ 3385

Kupujem

starinske stvari

bodi si kar se hoče, da je le najmanj
50 let staro. Pismene ponudbe pod
„starine/3389“ na upravništvu „Slo-
venskega Naroda“. 3389

Sobo

s posebnim vho-
dom, nemoblova-
no, če mogoče s
štedilnikom, najraje
pri stari gospe, išče
za trajno v sredini
mesta. Naslov pod
„Solidna/3373“ na
na upr. „Slov. Nar.“

Proda se tik ob okrajni cesti

poslopje

z dobrodočo trgovino z mešanim blagom,
z gostilno in mesarijo, zraven tega je go-
spodarsko poslopje s pet in pol orlov
njiv in travnikov kakor tudi nova ledenica
in gostilniški vit z kugljano. — Kje, pove
uprav. „Slovenskega Naroda“. 3322Na Jesenicah na Gorenjskem ob najbolj
prometnem prostoru se prodaja

hiša

z 8 stanovanji in prodajalno, primerno za
trgovino, obrt ali gostilno, pod zelo ugod-
nimi pogoji, event. se odda lokal za trgovino
tako v najem. 3387

Naslov pove uprav. „Slov. Naroda“.

Samostojen gospod v dobri javni
siuži in z malim posestvom išče

gospodinjo.

Pogoji: dobra varčna kuharica in veselje do
gospodinjstva. Ponudbe s spricvali in s
kratki podatki o preteklosti event. foto-
grafijo, naj se pošlje na upravn. „Slovensk.
Naroda“ pod „Gospodinja A. R. 3324“.

GOSTILNA

se odda maja 1916

v Prisojni ulici števil. 5.

3329

60.000 kron

znaša glavni dobiček srečk
Avstrijskega rdečega križa
kojih prihodnje žrebanje se vrši
dne 2. januarja 1916!

Zahtevajte prospekt!

Srečkovno zastopstvo 1,
Ljubljana. 3288

Kupi se takoj

po najvišji ceni, — vsako množino

Jesenovega lesa

la, bodisi okrogel (še stoječ) ali deske.

Orehovega lesa

I, II, III. vrste, vsake mere,

Domačega, kostanjevega lesa

vsake vrste. — Sprejemo se

zastopniki.

Pismene ali ustne ponudbe, prosto
vagon, je pošiljati tvrditi:J. Pogačnik,
Ljubljana, Marije Terezije c. 13 (Kolizej).

V petek, dne 17. decembra „Posebni večer“:

RAFAEL CIGAN.

Krasna drama v 3 dejanjih.

V soboto, dne 18., pa do ponedeljka, dne 21. decembra:

- BESNA GROFICA. -

Napeto zanimiva senzacijska drama v 4. dejanjih.

V „KINO IDEAL“.

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombina-
cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica.Zlasti je ugodno zavarovanje na do-
življe in smrt z manjšajočimi se
11

„SLAVIJA“

Vzajemno zavarovalna banka v Pragi. . . .

Rezervni fond K 71.946.392-26. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 145.150.178-29.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa poljska dajla:

Generalno zastopstvo v Ljubljani

čigar pisarne so v lastni ban-

čni hiši

v Gosposki ulici števil. 12.

SIROLIN“Roche”

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju.
2. Osebe s kroničnim kašljem bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vdusljivi, katerim Sirolin znatno olajša naduha.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Se dobi v
vseh lekarnah
in K. A. —

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Telefon šte. 16.

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Telefon šte. 16.

129

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbno-tehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporočajo se za stavbna dela vsake vrste.

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Prodajo se dobro ohranjena
okna, vrata, table za firme iz
trdega lesa, mize, stoli, peči,
postelje, svetilke, pulti, stelaže,
pisalne mize.

Poizve se v Kolizeju vrata šte. 6.

500 kron!

Vam plačam, ako Vaša kurja očesa, bradavice, obliščanci v 3 dneh brez bolečin ne izginejo s korenino vred z Rila balzamom. Lonček z garancijskim pismom 1 K, 3 lončki K 2.50, 6 lončkov K 4.50. Klemen, Košice (Kassa) i Postfach 12.22, Ogrsko.

Modni salon
Stuchly-Maschke
Ljubljana

Židovska ulica št. 3 Dvorski trg 1.

Solidno blago.

Povrnila točno in vestno.

Priznane nizke cene.

Osebnostne
novosti 3 Dunaja.

Priporočajo: največje izbere klobukov
za dame in deklice kakor tudi bogato
zalogo žalnih klobukov.

Zunanja naročila na izbiro 3 obratno pošto.

Odda se meblavana

mesečna soba

z dvema posteljama.

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

3371

Vajenca

za mešano trgovino, iz poštene hiše s
potrebno izobrazbo, sprejme

Adolf Eichberger v Slivnici

p. St. Jurij ob južni železnici.

3314

Mlad, inteligenten mladenič, prijetne zunanosti, se želi seznaniti v surho korespondence v hrvatskem jeziku, 3 gospico, katera bi mu dopisovala v slovenskem jeziku. Cenjene ponudbe se blagovolijo poslati na upravništvo »Slovensk. Naroda« pod »Veseli mornar/3375«.

1 steklenica 2 kroni.

2 sobi in kuhinjo
Joziroma porabo kuhinje) meblirano ali ne
1860 za takoj ali za 1. januar v našem
častniški rodbini. Ponudbe pod „2. januar
3366“ na upravništvo »Slovensk. Naroda«.

BLUZE
plašče, jopice,
krila, kostume,
nočne halje, pe-
rijo. Kožuhovino,
modne predmete.

M. Krištofič - Bučar
Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.
Neprekosljiva v

otroških oblekah
in krstni opravi.

**Ponudba
brez obveze.**

816 prima moških trikot srajc po K 3-90
1107 „ „ „ „ „ „ 3-90
260 „ damskih „ „ „ „ 3-90
2900 parov damsk. nogavic črn. „ „ 68
180 „ damskih nogavic,
patentnih, toplih „ „ 1-90
716 kom. stezn. zivotnikov,
eleg. s klekljanimi čipkami „ „ 1-80
480 kom. pletenih moških jo-
pičev, sivih, močnih „ „ 7-90
4832 parov dokolenic, sivih „ „ 4-90
870ostankov bluz iz kretona,
barhenta, voala, svile,
zameta itd. naprej od „ „ 2-50
1836 moških srajc iz lazjega
trikot blaga s flanel-
stimi prmi „ „ po „ 2-98
89 kom. sivih volnatih svi-
terjev Marocco „ „ „ 12-
1400 platnenih brisac „ „ po K —88
5680 tucatov cvrnatih gumbov „ „ —12
prav veliki, tucat „ „ —20
412 damskih spodnjih kril iz
trikot blaga, najboljše
te vrste „ „ „ 5-90

Naročila se izvršujejo samo, ako
se glase po povzetju in znašajo naj-
manj K 10—. Želje glede barv itd.
se morejo vpoštevati samo po mož-
nosti. Ker so naši slovenski korespon-
dente odšli k vojakom, prosimo za
nemško dopisovanje. 3365

Posebni poslovođa
eksportne firme Palmers
Dunaj 1., Rotenturmstrasse 22.

Radi pozne sezije prodajam
po globoko znižanih cenah
damske in otroške klobuke, prazne oblike,
kakor tudi različen nakit za klobuke.
MINKA HORVAT, modistka
LJUBLJANA, Stari trg šte. 21.

Redka bežična priložnost
za nakup vsakovrstne izgotovljene
ženske in moške obleke
po čudovito nizkih cenah. Sedaj je čas, lepo in poceni si
nakupiti. 3386
O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5-6.

Uradniško hranilno društvo v Gradcu.
Predujmi

za novo otvoreno XVIII. sekcijo
uradnikom, profesorjem, učiteljem, umirovljencem i. t. d. ob najugodnejših
pogojih. Takoj uplačljivi. Ročni predujmi do 240 K. Nikakih predstroškov.
Hranilne vloge
od vsakogar z dnevnim obrestovanjem brez rentnega davka po
5% brez odpovedi za po 5 1/2% ob 60 dnevnem
5% vsak čas dvigljive zneske, 5 1/2% odpovednem roku.
Vloge: 6.500.000 K. Jamstvo v deležih: 15.800.000 K. Število članov 6300. Več v raz-
vidih! Tiskovine in poštne položnice zastoj.
Pojasnila daje brezplačno vsak ponedeljek in petek med 1/3 in 1/4 popoldne:
Josip Kosem v Ljubljani, Krakovski nasip šte. 22.

Božič

1915!

P. n. občinstvu vljudno naznanjam, da sem osebno nakupil v
prvorstnih tovarnah različne predmete za

božična darila.

Imam sedaj bogato zalogo **juvelov, zlatnine, srebrnine in ur,**
dalje raznovrstne **vojno-spominske predmete:** lastne patentovane
in druge različne **spominske prstane in vsakovrstne znake.**

Zastopstvo „oficijskih vojnih kozarcev“.
Solidna in točna postrežba. Najnižje cene.

Velepospovanjem

LUD. CERNE, Ljubljana, Wolfova ulica 3.

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA
parfumerija, fotografična manufaktura itd.
Oblastveno koncesionirana prodaja strupov.
Ustanovljena leta 1897.
Anton Kanc
Ljubljana, Židovska ulica 1.
Ceniki na razpolago.

Sedaj v vojnem času najbolj hvaležna in praktična
darila za božič in novo leto
so samo
„Gritzner“ in „Afrana“
šivalni stroji
najboljši, dosedaj nedosežni v trpež-
nosti za rodbinsko rabo in obrt. :
Prednost: krogljičen tek, biserni ubod (Perlistich). Pouk
v vezenju brezplačen v hiši. Cenj. občinstvu se rade-
volje razkažejo naši stroji in so v poizkušnjo na raz-
polago, brez da bi se sililo h kupčiji.
Edina tov. zaloga šivalnih strojev in njih delov (za šivalne stroje vseh sistemov).
Josip Petelinc, Ljubljana,
za vodo — blizu frančiškanskega mosta, levo — 3 hiša.

**Popolne
opreme**

otroškega perila
v zalogi za vsako starost

priporočajo znana

trgovina s perilom

C. J. Hamann

LJUBLJANA, Mestni trg šte. 3.

Ustanovljeno 1866.

Perilo lastnega izdelka.